

МІСТЯ УКРАЇНИ

ОРГАН СПІЛКИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Ч. 2. (20)

1966

Рік X

«МІСІЯ УКРАЇНИ»

орган
Головної Управи
Співки Визволення України
Квартальник
—ооо—

MISSION OF UKRAINE
published by

The Association for the Liberation of Ukraine
Quarterly
—ооо—

MISSION UKRAINE

Herausgeber
Bund zur Befreiung der Ukraine
Vierteljährlich
—ооо—

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ

За 4 числа За 2 числа Окреме число

Австралія	— \$1.40	70 цент.	35 цент.
Австрія	—36 шіл.	18 шіл.	9 шіл.
Англія	—0:10:0	0:5:0	0:2:6
Аргентина	—72 пез.	36 пез.	18 пез.
Бельгія	—80 фр.	40 фр.	20 фр.
Бразилія	—28 крз.	14 крз.	7. крз.
Венецуеля	—4,80 бол.	2,40 бол.	1,20 бол.
Німеччина	—4 н.м.	2 н.м.	1 н.м.
Нова Зеландія	—0:10:0	0:5:0	0:2:6
ССА і Канада	— \$1.60	80 цент.	40 цент.
Парагвай	—20 гвр.	10 гвр.	5. гвр.
Франція	—7,2 ф.ф.	3,6 ф.ф.	1,8 ф.ф.
Швеція	—6 кр.	3 кр.	1,5 кр.

Замовлення на передплату й грошові перекази
слати на адресу:

Mission of Ukraine
Box 51, Postal Station "C",
Toronto 3, Ontario, Canada.

Redague Collegia

Редакція застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову. Статті підписані авторами, не обов'язково висловлюють погляди чи становище редакції. Анонімних матеріалів і статей не поміщуємо. Передрук дозволений за поданням джерела.

Матеріали до друку слати на адресу:

ALU (SVU), Inc.
P. O. Box 106 Cooper Sta.
New York, N. Y. 10003, U.S.A.

З М І С Т

Дев'ятий Конгрес Українців в Америці	1
Академія Свободи стала дійсністю	2
Маніфестація біля Статуї Свободи	3
В. Коваль — Тиждень Поневолених Народів під загрозою	6
Відвідини у Вашингтоні	7
“Вірський скаче — Україна плаче”	12
Справа поштової марки Т. Шевченка	13
О. К. — Рік праці АВПН	14
Жадаємо вяснень	15
Конгрес УККА за привернення молитви в школах	17
Напередодні Дев'ятого Конгресу УККА	18
Наслідком шантажу — гнилий компроміс	19
М. Трихрест — В своїй хаті — своя правда, і сила, і воля	23
Ф. Мелешко — Про “творчість” Т. Масенка	26
М. Кривенко — Поет — комунар	29
А. Т. — Не опозиція, а демагогія	31
П. Сидоренко — Світлої пам'яті о. прот. Йосифа Василіва	31

ФОТОСВІТЛИНА НА ОБГОРТЦІ

Прапороносці поневолених народів біля Статуї Свободи, його влаштувала організація Американці за Визволення плані, праворуч, видно вінок зложений учасниками

під час відзначення Тижня Поневолених Народів, що Поневолених Націй 24-го липня 1966 року. На задньому Маніфестації.

ДЕРЖАВА НАД ПАРТІЯМИ!

НАЦІЯ НАД КЛАСАМИ!

МІСІЯ УКРАЇНИ

ОРГАН СПІЛКИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Дев'ятий Конгрес Українців в Америці

В Нью Йорку, в одному з найбільших готелів "Гільтон" в дні 7—9 жовтня ц. р. відбувся Дев'ятий Конгрес Українського Конгресового Комітету Америки. Цей Конгрес був Ювілейним, бо саме сповнилося 25 років від часу заснування УККА.

Згідно зі звітом Мандатової Комісії до участі в Конгресі зголосилося 517 делегатів в тому: 53 делегата від Відділів УККА; 25 від платників УНФонду; 105 від УНСоюзу, УРСоюзу, УНПомочі, "Провидіння"; 14 від професійних організацій; 40 від організацій молоді (СУМА — 21, Пласт — 13, решта інші); 16 від організацій ветеранів; 62 від ідеологічно-політичних організацій: ООЧСУ — 36, ОДВУ — 12, СВУ — 5, АП АБН — 4, Гетьманці — 2, УРДП — 1 (і всі інші по одному); 45 делегатів від різних організацій; 3 від Народніх Домів і інші. Присутніх на Конгресі було 465 делегатів та 52 членів керівних органів УККА з правом делегатів.

Три організації, що належали до УККА перед Дев'ятим Конгресом — всі прибудівки ЗП УГВР, а саме: Дослідно-видавниче Об'єднання "Пролог", Об'єднання прихильників визвольної боротьби України й Однорідній Організації Українських Націоналістів-закордоном від участі в Конгресі відмовились на знак "протесту" проти того, що не погоджуються з політикою УККА й не бачуть можливості її "направити", бо є в меншості. Ці організації належали до блоку т. зв. "опозиції" в УККА.

Друга частина "опозиції", що складається з організацій: ОДВУ та її прибудівок "Зарево", МУН, Золотий Хрест; УРДП та її прибудівок ДОБРУС і ОДУМ участь в Конгресі зголосили.

Голосування показало, що на 517 делегатів по стороні "опозиції" було від 125 до 85 делегатів.

В суботу 8-го жовтня з нагоди Дев'ятого Конгресу відбувся величавий бенкет, в якому взяло участь біля 700 осіб. Між гостями були представники від національних груп багатьох поневолених Московою народів, а також уповноважені від Української Православної й Католицької Церков.

Як на бенкеті, так і під час нарад Конгресу виступали з привітаннями представники українських центральних організацій та деякі конгресмени й сенатори Американського Конгресу. Особисто привітав Кон-

грес губернатор Стейту Нью Йорк Нельсон Рокефеллер.

Після звітів керівних органів УККА в дискусії взяло участь понад 100 делегатів, які вказували на негативні й позитивні сторони в роботі УККА.

Дискусія над змінами Статуту, головною з боку "опозиції" привела до того, що новообрана Рада Директорів має ті зміни скорегувати й узгодити.

Під час виборів, "опозиція" на чолі з головою УРСоюзу відмовилася від участі в керівних органах УККА мотивуючи це тим, що до Екзекутиви не номіновано представника від УРДП.

На цьому тлі між делегатами СВУ та "опозицією" дійшло до гострої виміни слів. Представники СВУ вимагали взагалі видалення з УККА тих, що не стоять на самостійницькій базі, як наприклад УРДП. Їх обвинувачувано в зміновіховсько-советофільській пропаганді.

В цій справі Делегація СВУ склала відповідну заяву. Подробиці про це надруковано на іншому місці з Інформацій Крайової Управи СВУ в ССА.

Дев'ятий Конгрес ухвалив низку резолюцій за винятком відзначення 50-их роковин відновлення Української Державности, яку для уточнення передано новообраним керівним органам УККА.

СКЛАД КЕРІВНИХ ОРГАНІВ УККА

Екзекутива

Д-р Л. Е. Добрянський — президент, Йосиф Лисогір — екзекутивний заступник президента, А. Батюк, о. Мирослав Харина, Л. Футала, Стефанія Пушкар — заступники президента, Ігнат Білинський і Степан Спринський — секретарі, д-р Ярослав Падох — скарбник, адв. Степан Ярема — екзекутивний директор, адв. Іван Робертс — правний дорадник, Ігор Чума — координатор молоді, мгр. Іван Базарко — екзекутивний адміністратор і члени: д-р Б. Т. Гнатюк, д-р Б. Коваль, д-р В. Галан, Т. Миник, В. Мазур, д-р М. Стахів, д-р Роман Смаль-Стоцький, адв. Т. Дармопрай, д-р С. Ворох, А. Гудовський, І. Фліс, Ю. Ревай, д-р П. Стерчо, інж. С. Балабан, Вол. Бакад, д-р Е. Жарський.

Політична Рада

Ст. Бартко, В. Базилевський, О. Білик, М. Борещкий, І. Васишин, Ст. Вовчак, Є. Гановський, Б. Гасюк, Я. Гладкий, А. Гончарів, Ос. Грабовенська, М. Гришкова, Б. Дзерович, М. В. Дольницький, П. Дорожинський, А. Драган, В. Душник, В. Заброцький, О. Калиник, М. Квітковська, Ів. Кедрин, П. Кобрин, Ів. Кокольський, Я. Кравчук, Б. Кульчицький, С. Куропась, М. Кушнір, Д. Левчук, М. Лисогір, Є. Лозинський, Олена Лотоцька, В. Михайлів, П. Мірчук, Ю. Нагорний, А. Никончук, І. Олексин, Р. Осінчук, В. Палевко, І. Паливода, Катерина Пелешок, Е. Попіль, В. Пушкар, Є. Сагаш, П. Самутин, Б. Сащук,

М. Семанишин, Ю. Ференцевич, М. Фурда, І. Хомко, З. Цирик, А. Штефан, Д. Ярмо і Представники НТШ, УВАН, Укр. Амер. Адвокатів, Ліги Укр. Православної Молоді.

Контрольна Комісія

Ст. Віхар, Ів. Винник, Р. Гуглевич, Ів. Іванчук, Теофіль Кульчицький, д-р В. Нестерчук, Ів. Поритко, М. Яремко, О. Ховайло.

Громадський Суд

Д-р Я. Бернадин, мгр. А. Гординський, мгр. М. Дужий, д-р В. Палідвор, д-р С. Ріпецький, д-р Т. Сендзік, д-р Р. Соколишин, Вол. Сохан, д-р М. Ценко.

АКАДЕМІЯ СВОБОДИ СТАЛА ДІЯСНІСТЮ

В неділю, 25-го вересня ц. р. в стейті Вірджинія, недалеко від столиці США — Вашингтону, з великими врочистостями та в приявності представників Уряду й Конгресу, наукових і громадських установ та професійних спілок і всіх збройних сил Сполучених Стейтів Америки, відкрито Установу Студій Волі, як приватну одиницю, що пов'язана з Інститутом Американської Стратегії.

Велика заслуга в цьому проф. Л. Добрянсько — голови Державного Комітету Поневолених Народів і президента Українського Конгресового Комітету Америки, який вже довгий час переконував американський політичний світ у необхідності створення Академії Волі.

Як відомо, урядові кола Вашингтону, що їх політику унапрямують такі “знавці” Росії, як Дін Раск — міністр закордонних справ та “екперт” в російському питанні Ростов, цілий час були і є проти того, щоб правда про московську колоніальну імперію була викрита. Тому й мови не могло бути про те, щоб цю Академію підтримував Уряд. Її відкрито на приватні кошти. Як подає американська преса вже

зібрано на ту ціль кільканадцять мільйонів доларів. Понад 55 наукових установ та великих організацій, працювали над створенням Академії Волі, що має стати осередком підготовки стратегів для вивчення й боротьби з комуністичним імперіалізмом.

Ньюйоркський найпоширеніший щоденник “Дейлі Нюс” з цього приводу пише, що Академія Волі має стати осередком підготовки досвідчених експертів, як Вест Пойнт, що готує висококваліфікованих провідників для американської армії.

На відкритті було понад тисячу присутніх, а між ними визначні політичні діячі, шефи штабів різних родів військ Американської Армії, лідери профспілкового руху.

Представник зорганізованого робітництва у своїй промові заявив, що метою американського світу праці є не тільки боронити вольності для тих, що їх мають, але й здобути волю для поневоленних.

Проф. Л. Добрянський, що виступав від імени очолюваних ним установ був одним з представників етнічної групи (української) під час згадуваної врочистості.

Жалобний похід до Статуї Свободи для зложення вінка на пошану тим, що впали в боротьбі з комуністичним імперіалізмом. Вінок несуть п. А. Корн — Президент АВПН і п-ні д-р Валентина Калиник — секретар Екзекутиви АВПН.

Маніфестація біля Статуї Свободи

(Тиждень Поневолених Народів — 1966)

24-го липня організація Американці за Визволення Поневолених Націй, членом якої є Спілка Визволення України, на закінчення Тижня Поневолених Народів, влаштувала політичну маніфестацію на острові Статуї Свободи під Нью Йорком.

Маніфестацію попередила Служба Божа в наміренні поневолених комуністичним імперіялізмом народів в Катедрі Святої Тройці (Єпископалів) при вулицях Бродвей і Волстрит в долиньному Нью Йорку, що її в супроводі кількох священників відслужив Преподобний Джон О. Петтерсон — ректор Школи Святого Степана в Римі.

До Катедри о год. 11-й ввійшли з прапорами представники: білорусів, словаків, альбанців, хорватів, латишів, північних кавказців, козаків, азербайджанців, українців, вірменів, кубинців, грузинів та представники американських політичних і релігійних організацій.

Під час Служби Божої Преподобний Джон О. Петтерсон виголосив промову повну сподівань, що настане день, коли всі поневолені комунізмом народи здобудуть свободу й державну незалежність. Після його промови о. Каннон Бернард С. Ньюмен прочитав список поневолених народів, разом 32-ох, що їм пат-

Загальний вигляд на площу біля Статуї Свободи, де відбувалася Маніфестація поневолених народів 24-го липня 1966 року під час Тижня Поневолених Народів.

ронує організація Американці за Визволення Поневолених Націй, і запросив представників національних груп до однієї з церковних заль на прийняття.

Понад сто присутніх знайомилися між собою, а потім по черзі були представлені п. А. Корном — Президентом АВГН настоятелеві Катедри і його оточенню.

Після цього, при головному вході в Катедру, прапороносці національних груп та їх лідери, разом з духовенством Святої Тройці були фотографовані кореспондентами ньюйоркської преси.

Фотосвітлина з словацькими й українськими прапороносцями була поміщена в шоденнику "Дейлі Нюз" за понеділок 25-го липня.

Від Катедри до причалу, від якого курсують пароплави до Статуї Свободи, кілька бльоків. Тисячі туристів заповнили парк, очікуючи чергового рейсу. Вони з цікавістю приглядалися до колони на чолі з різнокольоровими прапорами, що очікувала переправи. Тут розповсюджено тисячі летючок АВГН, пов'язані з Тижнем Поневолених Народів. Члени Спілки Визволення України роздавали свої летючки, ске-

ровані проти московського колоніалізму в Україні.

О год 2:30 по полудні прапороносці в супроводі національних груп вперше в історії острова ступили на його землю. Тиждень Поневолених Народів у 1966 році насправді знайшов вдале завершення під смолоскипом, що його високо тримає в руці Статуя Свободи, як символ волі для всіх.

Туристи зі всіх кінців світу з цікавістю, приглядалися тим, що прямували на площу, над якою на високій щоглі майорів зоряний американський прапор. Там перед транспарентом з написом "Американці За Визволення Поневолених Націй, Інк., Тиждень Поневолених Народів — 1966", був встановлений пульт з мікрофоном для промовців та розставлені стільці для Президії й гостей.

О год 3-ій по полудні, п. Альфред Корн оголосив відкриття маніфестації, та покликав ряд осіб до Президії. Між ними були: священники Ю. Сікорський і Кульчицький від Українсько Автокефальної Православної Церкви св. Тройці в Нью Йорку (Брум стріт); пастор Бовмен від Катедри св. Тройці (Епископалів);

суддя Франсіс Джіяконо — керівник Прав Відділу Людини, уповноважений губернатора стейту Нью Йорк п. Н. Рокефеллера; полк. М. Відерспун — представник Воєнних Ветеранів, п. Рамкрішна С. Модал — президент Всеіндійської Федерації Національних Церков; п. І. Гладун — член Президії Світової Ради СВУ й провідний член Спільки Визволення України в Канаді; письменник Роберт Роземонд, п. Анте Дочев — заступник президента АБН і інші.

Після молитви, що її перевів пастор Бовмен та сигналу фанфар, на площу вмаршували прапороносці. Під бій барабанів вони наблизились до пульта промовців, а потім розходилися праворуч і ліворуч. П'ягнадцять національних груп були репрезентовані своїми прапорами.

Відігранням американського гімну відкрито офіційну частину маніфестації, якою керували п. А. Корн і д-р В. Калиник — секретар Екзекутиви АВПН.

Президент АВПН п. А. Корн привітав присутніх, прочитав список поневоленних народів, що їм патрує АВПН та висловив переконання, що репрезен-

Представники поневоленних народів з прапорами і духовенство Катедри Святої Тройці (Епископалів) в Нью Йорку після Служби Божої, що відбулася в наміренні поневоленних народів під час відзначення Тижня Поневолених Народів 24-го липня 1966 року.

тована ним організація спричиниться до кращого розуміння американським народом справи визволення поневоленних комуністичним імперіалізмом народів, які незалежно від того, чи вони поневолені давно чи є сателітами Москви, мають право на свою власну державну незалежність.

Він прочитав привіт для Маніфестації від посла м. Нью Йорку п. Ліндзі й покликав до слова суддю Франсіса Джіяконо, який прочитав спеціальне послання губернатора Н. Рокефеллера, в якому він пише:

“Для мене це честь і привілей привітати всіх тут присутніх від імені цілого стейту Нью Йорк. Традиції волі великої американської нації кажуть нам рішуче підтримати справу осягнення свободи і незалежності для всіх народів у всьому світі”.

Подібне привітання надіслав також губернатор сусіднього стейту Нью Джерзі п. Гюз.

В програмі виступали з промовами інші члени Президії, які підкреслювали вагу поневолених народів в боротьбі з комуністичним імперіалізмом.

ЗЛІВА, благословення прапорів поневолених народів, що його довершив під час Маніфестації біля Статуї Свободи о. Ю. Сікорський — настоятель Української Автокефальної Православної Церкви. Св. Тройці в Нью Йорку (Брум Стріт). Йому асистували о. Кульчицький і п.п. Олійник і Заліско. ПРАВОРУЧ передача прапорів молодшому поколінню.

Представник СВУ з Канади, п. І. Гладун сказав, що ця боротьба послаблюється тим, що цілий ряд держав своїм хлібом рятує московських і інших комуністів. І, як приклад назвав Канаду, що продає СРСР мільйони тонн пшениці.

Американський письменник п. Роберт Роземонт, автор книги “Похід за свободу” після привіту для учасників маніфестації, під оплески присутніх, подарував один її примірник голові АВПН п. А Корнові.

Потім відбулося благословення прапорів, що його довершив священник УАПЦ о. Ю. Сікорський в сослуженні з о. Кульчицьким і п. Олійником.

Похилені прапори, що їх тримали прапороносці зі старшого покоління були окроплені свяченою водою, а потім передані молоді. Військовий старшина М. Назаренко, голова Об’єднання Козаків Комбатантів, торкнув плече кожного молодого прапороносця шаблею. Цим лицарським звичаєм засвідчено продовження дальшої боротьби молодшого покоління за визволення своїх народів.

Маніфестацію закінчено складанням вінка у підніжжя Статуї Свободи. На його стрічках виднів напис “Американці за Визволення Поневолених Націй, борцям за свободу проти комуністичної тиранії”.

Цього акту довершено походом учасників до статуї. Попереду колони йшли священники, за ними п.

А. Корн і п-ні В. Калиник несли вінок, потім крокували прапороносці й представники національних груп. Загалом в маніфестації взяло участь коло п’ятсот осіб, а приглядалася їй багатолюдна маса туристів, що перебувала на острові.

Цілий перебіг маніфестації фотографували й фільмували десятки аматорів та кореспондент телевізійної станції ВАБС (АБС) з Нью Йорку. О год. 10.30 ночі, на каналі 7 цієї станції показано фрагменти з закінчення Тижня Поневолених Народів біля Статуї Свободи.

На запрошення СВУ маніфестацію фільмував п. Т. Кулинич, а фотографував п. Й. Старостяк.

О год. 6-ій по полудні президент АВПН п. А. Корн оголосив закінчення програми Маніфестації, склавши подяку всім, що вшанували її своєю присутністю.

Слід підкреслити, що успіх згаданої маніфестації біля Статуї Свободи треба завдячувати активній і жертвенній праці членів Співки Визволення України, які брали активну участь в її підготовці.

Згідно з записами в реєстраційному листку, в маніфестації брали участь такі організації й представники поневолених народів:

Тиждень Поневолених Народів під загрозою

1. Рекляма і дійсність

Це вже стало хронічним явищем, що в українській самостійницькій пресі на чужині майже не можна натрапити на об'єктивні інформації про будь-яку ділянку нашого життя, а зокрема про політичні акції.

Все залежить від партійного дописувача, який "звітує" про ту чи іншу подію, розглядаючи її з партійної, а то, ще гірше, зі своєї провінційної дзвіниці.

А що вже й говорити про таку газету, редактором якої є поплентач якоїсь партії або її член.

В цьому випадку партійні пікніки на свіжому "воздусі" проголошуються за "величезної ваги" політичні акції, а інформації про пікетування советських амбасад, чи маніфестації на вулицях американських міст проти

московського колоніалізму в Україні, що їх провадять політичні противники цього редактора викидаються до редакційного коша, або поміщуються з "журналістичного обов'язку" з місячним, а то й піврічним спізнанням.

Це й привело до того, що кількарічне "виховання" в пікніковому дусі читача, притупило в масі української еміграції відчуття спільної відповідальності за політичні акції.

Тепер це мститися на тих політичних середовищах, які силкуються спонукати свої "партійні кадри" вийти на вулиці американських міст в Тиждень Поневолених Народів. Але, як видно "кадри" вийшли з-під контролю своїх провідників.

І тут на допомогу приходять партійні писаки. Читасмо, наприклад, про те, що вулицями Нью Йорку маршували "холоди сумівців", а їх насправді не було. Та це байдуже, бо десь поза Нью Йорком в Європі, в Австралії, читатимуть однопартійці такі "звідомлення" й тишитимуться, що ось мовляв, дивиться, як діє наша партія.

Оце приховування правдивого стану, оця дезінформація, приведе нарешті до того, що вже в найближчих роках українці не здатні будуть перевести жодної масової політичної акції.

Треба нарешті зрозуміти, що через цілий ряд інших причин політична активність української еміграції з роками маліє. Тож лише об'єднаними силами всіх політичних і суспільно-громадських середовищ можна братися за велике діло. Монополь на це окремих партійних угруповань безповоротно минув.

Як приклад, подасмо нижче цілий ряд фактів про цьогорічні відзначення Тижня Поневолених Народів.

В щоденнику "Свобода" з 11-го серпня ц. р. надруковано загальну інформацію про перебіг акції Тижня Поневолених Народів. Раніше ця сама інформація була надрукована в тижневику "Вільний Світ" (Канада) з 8-го серпня. Зміст інформації в обох випадках однаковий, але під різними заголовками. В "Свободі" заголовок: "Тиждень Поневолених Націй був маніфестацією українських змагань до волі й незалежності", а у "Вільному Світі": "За національну волю поневолених — за державну незалежність окупованих".

При цьому у "Вільному Світі" не згадується про те, що є це "звідомлення Канцелярії УККА", як це зазначено в "Свободі".

В обох інформаціях читаємо про те, що дякуючи централі УККА відзначення Тижня Поневолених Народів в цьому році набуло широкого розмаху й розголосу, що американська преса, радіо й телевізія подавала "широкі" звідомлення про цю подію, що в цьому році в політичному акцію "включилися" американські кола, що проф. Л. Добрянський, як голова Державного (Національного) Комітету Тижня Поневолених Народів ле-

1. Білорусько-Американське Об'єднання в Нью Йорку, — п. К. Мерляк;
2. Вільна Словачія, — п. Т. Ветеска;
3. Об'єднання Американських Хорватів у Нью Йорку, — п. М. Гал;
4. Альбанський Легальний Рух, — Зеф Пашко Деда;
5. Білоруська Американська Спілка в США, — п. Н. Горошко;
6. Американська Рада Незалежності Північного Кавказу, — Р. Корча;
7. Американська Латвійська Рада, — п. К. Балодіс;
8. Об'єднання Козаків Комбатантів, — п. М. Назаренко;
9. Заступник Президента АБН, — п. Анте Дочен;
10. Козаче Національне Представництво, — п. Н. Сухенко;
11. Американське Азербайджанське Об'єднання, — п. К. Ейрозі;
12. Кубанські козаки, — п. В. Латай;
13. Американський Комітет Незалежної Вірменії, — п. А. Шама'ян;
14. Спілка Визволення України, — п.п. О. Ховайло, О. Ничка, Д. Ярко;
15. Комітет Вільної Альбанії, — п. М. Дібра;
16. Верховне Козаче Представництво, — п. В. Глазков;
17. Грузинський Національно-Політичний Центр, — Г. Абуладзе;
18. Об'єднані Кавказькі Організації;
19. Північно-Кавказька Спілка;
20. Азербайджанське Об'єднання;
21. Комітет Вільної Вірменії;
22. Організація Кубинців, — п.ні Ерміна Рівера;
23. Українська Гетьманська Організація, — п. Б. Коваль;
24. Організація Українських Ветеранів (Бродилев), — п. Г. Яремчук.

Інформації АВПН — Український відділ

(Продовження на стор. 8-ій)

ВІДВІДИНИ У ВАШИНГТОНІ

Напередодні відзначення Тижня Поневолених Народів в Нью-Йорку, 13-го липня 1966 року Вашингтон відвідала спеціальна делегація представників поневолених народів.

Спілку Визволення України й АВПН репрезентувала пані д-р Валентина Калиник.

Делегати мали побачення з конгресменом М. Фігеном зі стейту Огайо й конгресменом Д. Фладом зі стейту Пенсильванія. В розмові з ними д-р В. Калиник інформувала їх про цілі й завдання АВПН і

СВУ та вручила відповідну літературу в англійській мові.

Як секретар Екзекутиви АВПН д-р В. Калиник висловила підтримку домаганням словаків про те, щоб в законі 86-90 про поневолені народи Словакія була відокремлена від Чехії, як незалежна держава, а не, як "Чехословакія", що має місце тепер. Обидва конгресмени відповіли, що їх постава в цьому питанні є така сама.

На фотосвітлинці з права до ліва: п. Гавів Шібер — Секретар Антикомуністичного Інтернаціоналу; п. д-р В. Крайчовіч — від Словацької Федерації; п. Тадеуш Домбровські від Польського Комітету; п-ні д-р Валентина Калиник від Спілки Визволення України й АВПН; конгресмен Майкл Фіген; п. Томас Ветеско від Словацького Комітету; конгресмен Даніель Флад; п-ні Марія Амелія Фернандез — секретар Міжамериканської Кубинської Організації.

ІЛЮСТРОВАНІЙ БЮЛЕТЕНЬ АВПН

В зв'язку з маніфестацією, що її влаштувала 24-го липня ц.р. організація Американці за Визволення Поневолених Народів біля Статуї Свобода на закінчення Тижня Поневолених Народів, Політичний Відділ АВПН підготує до друку спеціальний Ілюстрований Бюлетень. Він появиться в англійській мові та мовами інших народів, а в тому й в українській. Це видання буде наочним доказом інтенсивної діяльності нової американської організації, що її членом є Спілка Визволення України.

Активну участь в роботі Політичної Комісії приймають також члени СВУ.

Інформація АВПН

"РУСИФІКАЦІЯ"

Від деякого часу на сторінках української преси в Сполучених Стейтах Америки, провадиться дискусія над терміном "русифікація". Противники доводять, що вживання цього слова приносить шкоду українській історичній науці, бо, мовляв, ми цураємося своєї прастарої назви Русь, русини, рутенці, як колись називалися українці. Вони обстоюють термін "московізація".

Насправді нічого подібного не стається. Слово "русифікація" є похідним від "Росія", а похідним від "Русь" має бути "русинізація".

Таким чином "русифікація" й "московізація" є однозначні й нічого спільного не мають з терміном "русинізація".

ТИЖДЕНЬ ПОНЕВОЛЕХ...

(Продовження зі ст. 6-тої)

рував підготовкою і переведенням візначування у всеамериканському масштабі" і т. д.

Одне слово, людина, яка не приймала близької участі в згаданій політичній акції, набере переконання, що дійсно з боку УККА й української спільноти було зроблено все, щоб Тиждень Поневоленних Народів в 1966 році перетворити на могутню зброю боротьби проти московського колоніалізму в Україні й інших загарбаних Росією країнах Європи й Азії.

На жаль, інформації Канцелярії УККА далекі від дійсності, беручи, скажемо за приклад хоч би центр світової політики Нью Йорк, де саме міститься центральна УККА.

І по всьому видно, що й на протилежному боці Сполучених Штатів Америки, тобто в Лос Анджелосі така сама картина.

Свідчить про це поміщена поряд зі згадуваною bombастичною інформацією УККА у "Вільному Світі" стаття "За свободу поневоленних", яку написав сам його редактор п. Іван Овечко.

В статті написано:

"...варто б призадуматись і щось зробити, щоб у майбутньому відзначення Тижня Поневоленних Народів у Лос Анджелосі не виглядало на звичайну "ще одну імпрезу"... у яких кваситься той самий люд, слухаючи тих самих речей... А до того ж ще й з кожним роком до все меншої кількості.
...американців майже не було, як нікого не було й з адміністрації міста".

Про політичну активність українських організацій і українців Лос Анджелосу, автор негативної думки, бо вона цілковито змаліла і не дорівнює активності інших національних груп.

Виходить так, як у підсоветській пресі. В передовицях, що їх пише ЦК комуністичної партії дитирамби побудові комунізму в СССР, а в дописах з місць повний провал усього розхвалюваного.

В нашому випадку редактор "Вільного Світу" сам себе "висік". Надрукував передовицю, в якій розхвалено "від побережжя до побережжя" (так і написано!) "успішне" відзначення Тижня Поневоленних Народів, а у своїй статті це заперечив бодай в Лос Анджелосі.

Ми ж опишемо жалюгідний стан, в якому це відзначення відбулося в Нью Йорку, й подамо причини. Якщо вони не будуть враховані на майбутнє централю УККА, то смісно твердити, що ця виключної ваги політична акція опиниться у великій небезпеці на радість ворогам української визвольної справи.

2. Закон 86-90 і його вороги

В 1959 році Уряд Сполучених Штатів Америки законом 86-90 проголосив щорічне відзначування Тижня Поневоленних Народів, аж до того часу "доки всі народи стануть вільними". Він припадає на час від 17-го до 24-го липня кожного року.

В списку поневоленних названо: Польщу, Румунію, Литву, Україну, Чехо-Словакію, Латвію, Естонію, Білорусію, Мадярщину, Східню Німеччину, Болгарію, Китай, Вірменію, Азербайджан, Грузію, Північну Корею, Альбанію, Ідел-Урал, Тибет, Козакію, Туркестан, Північний В'єтнам.

Щорічно, кожночасний Президент Американського Уряду звертається окремим посланням до американського народу, в якому закликає відзначати Тиждень Поневоленних Народів.

Таким чином ця політична акція є справою всього американського народу, а не лише етнічних груп, що походять з країн загарбаних Росією чи червоним Китаєм.

Це послання Президент висилає від імени спеціального комітету (Найшйніел Каптів Найшенс Комітті Проклаймерс), до якого належать Президенти: Двайт Д. Айзенгавер, Джон Ф. Кеннеді (1961-1963), Ліндон Б. Джонсон, 24 губернатори різних штатів, 31 сенатор і 153 конгресмени.

Щоб надати Тижневі організованій політичній акції створено Державний Комітет Поневоленних Народів (Найшйніел Каптів Найшенс Комітті), головою якого є проф. Лев Добрянський — Президент Українського Конгресового Комітету Америки. Почесним головою цього комітету є Джордж Міні — Президент могутньої робітничої профспілки АФЛ-СІО є багатомільйоновим членством. Джордж Міні відомий в цілому світі, як безкомпромісовий ворог комунізму.

До Екзекутиви (Управи) цього Комітету належить десять визначних американських політичних діячів з різних штатів Америки.

Ухвалення закону 86-90 не далось легко. З певністю можна сказати, що коли б у 1959 році президентом не був Двайт Айзенгавер, то навряд, чи за його наступника Джона Кеннеді він би побачив світ. Уряд Д. Айзенгавера не був пенетрований такою силою "лібералів" і різних "експертів" у "російських справах", як це сталося за президентів Д. Кеннеді і Л. Джонсона.

В той час, коли представники поневоленних комуністичною Росією народів, на чолі з проф. Л. Добрянським докладали старань, щоб прихилити на бік поневоленних симпатії обох палат американського Конгресу, червоні й білі московські імперіалісти у ССА, як американські громадяни, засипали протестами уряд Д. Айзенгавера, конгресменів і сенаторів заявляючи, що мовляв, закон 86-90 скерований проти російського народу. Росія мовляв нікого й ніколи не поневолювала, а лише "визволяла". В одному такому протесті до американського уряду, що його підписали А. Толстая, І. Сікорський, князь Белосельський, Л. Ніколаєвський і інші, отже російські соціалісти, монархісти й "демократи" разом, було дослівно написано, що поневолені Росією народи це є вигадка "галічан" і що їхній речник проф. Л. Добрянський "немає права" виступати в імени України, бо він в Росії ніколи не був, а тому про неї нічого не знає.

В справі цього "протесту" Спілка Визволення України в 1961 році виготовила Становище й вислала його

до американських урядових чинників, сенаторів і конгресменів, до американської й української преси. Українська преса його промовчала.

Як відомо закон 86-90 поцілив у найвразливіше місце червоно-московських колоніалістів, які його зустріли брудною лайкою.

Але, закон став доконаним фактом і ніхто крім Конгресу немає права його змінити чи уневажнити. Тож зі зміною президентів, як за Кеннеді так і за Джансона вороги цього закону різними способами пробують його підважити, чи показати Москві, що він немає жодного практичного значення. Всім відома заява Діна Раска — міністра закордонних справ американського уряду, що мовляв Україна й Вірменія є "історичними територіями ССРСР", а дорадник в "російських справах" при урядах Кеннеді й Джансона Ростов у своїх писаннях "доводить", що "в ССРСР не існує жодних національних проблем".

Американська центральна преса, яка в більшості знаходиться в руках жидів, ось вже восьмий рік від прийняття закону про Тиждень Поневолених Народів ще не присвятила цій справі поважного рядка, а коли й подає щось, то лише згадує серед поневолених народів московських сателітів, дуже рідко Україну, а про інші неросійські народи ні слова.

3. Асамблея і Конференція — диверсія з середини

Таким чином список поневолених народів, що його оголосив і затвердив американський Конгрес спритно поділено на дві категорії. Перша це московські сателіти. Їх імперіалістичні елементи об'єднані в т. зв. Асамблеї Поневолених Європейських Народів, до якої належать: Польща, Румунія, Мадярщина, Чехія, Болгарія також Естонія, Латвія й Литва, яких окупацію Росією не визнають на заході. Ці імперіалістичні гниди "обстоюють" посідання з 1939 року. Крім Нью Йорку, де міститься центр "асамблеї", вона немає жодних клітин на території США.

Інша, подібна до цієї організація Конференція Американців Центрального і Східньо-Європейського Походження крім згаданих в Асамблеї членів змилювалася над українцями й прийняла до свого складу Український Конгресовий Комітет Америки, отже ніби "визнає" Україну. Така "сепарація" українців викликає невдоволення серед інших давно поневолених Росією народів, які в цьому вбачають "зраду" спільних інтересів. Конференція також має осідок в Нью Йорку й жодних клітин поза ним.

Наявність цих двох організацій в центрі світової політики та їх рекламування центральною пресою доводить, що існують вони для того (і хтось їх утримує фінансово?), щоб відтягати увагу американської спільноти від зрозуміння визвольних проблем давно поневолених Росією народів.

Через це відзначення Тижня Поневолених Народів в Нью Йорку натрапляє на такі труднощі, які не мають місця в жодному іншому американському місті. І треба признати, що вже вісім років Асамблея й Конференція

ідею Тижня Поневолених Народів в осідку Об'єднаних Націй зводять на нівець.

Кілька років заходами цих організацій на будинку біля ОН вивішувано мапу Європи й ССРСР, але означувано на ній лише червоних сателітів Москви. Українці й інші поневолені Росією народи, що їх представники були під цією мапою під час Тижня Поневолених Народів, а в тому й члени Українського Конгресового Комітету Америки ковтоли цю "пігулку", щоб потім, десь, проти такого надужиття закону 86-90 "протестувати". Користи з того ніякої не було, бо наступного року повторювалося це саме.

Така картина є й в Католицькій Катедрі Св. Патрика, де відбуваються Служби Божі в наміренні поневолених народів в присутності самого Кадинала Спельмана. Тут проголошують і моляться лише за московських сателітів. Повторилося це і в 1966 році, 17-го липня. Цим разом багато з-поміж представників поневолених Москвою народів вийшло з Катебри.

Нам невідомо, чи українські католики і в цьому випадку протестували, чи теж проковтнули "пігулку"? В усякому разі централа УККА чи Відділ УККА в Нью Йорку жодного протесту в цій справі до Кардинала Спельмана не вислав.

Ще гірше для українців і поневолених Москвою народів випало проголошення Тижня Поневолених Народів головою Міської Ради Нью Йорку (Ситі Голл), що відбулося 19-го липня ц. р. Тут також домінувала Асамблея і Конференція. Хоч за президіальним столом сидять представники УККА, то промовці, знову ж таки, згадують лише московських сателітів, а в цьому році навіть не допустили до слова заступника Президента УККА п. Лисогора — Президента Українського Народного Союзу.

Кожного року з нагоди Тижня Поневолених Народів в Центральному Парку Нью Йорку відбувається фестиваль різних національних груп. Верховодять і тут Асамблея і Конференція. Української групи на цьому фестивалі не було і в 1966 році.

Таким чином друга категорія поневолених народів, до якої належимо й ми українці, має в Нью Йорку вже "традицію" ковтати "пігулки", що їх ними частують вороги закону 86-90.

Щось ми не бачили тут того комітету, про який написано в інформаціях канцелярії УККА, який нібито складався з представників поневолених народів, американців і визначних осіб американського політичного світу?

Саме цей комітет шукала в Нью Йорку організація Американці за Визволення Поневолених Націй ще задовго до Тижня Поневолених Народів. Писали в цій справі до Державного Комітету Тижня Поневолених Народів у Вашингтоні. Одержали відповідь від самого голови проф. Л. Добрянського, який вітав АВПН і рекомендував сконтактуватися в цій справі з ред. В. Душником. Пробували "зв'язатися" з ним через УККА, але нічого не вийшло. Тож і невідомо, чи такий комітет

мав хоч одне засідання в справі переведення Тижня Поневолених Народів в Нью Йорку?

Однак по тому, що скрізь і всюди верховодила Асамблея і Конференція, можна напевно твердити, що ред. В. Душний ніякими справами організації комітету не займався.

Саме через це (а може й за згодою?) вороги закону 86/90 спотворили ідею Тижня Поневолених Народів в найбільшій метрополії Сполучених Штатів Америки.

Якщо ж говорити про перефронт, то єдиним місцем, на цілі Штати Америки є м. Фенікс — столиця Аризони, де ідея Тижня Поневолених Народів була застосована так, як каже закон 86/90. Ініціатором його переведення був українець Володимир Чопівський, який, як голова місцевого Комітету Поневолених Народів, зумів приєднати до акції найширші американські кола. Через це Тиждень Поневолених Народів у Феніксі мав характер не ще однієї "імпрези" етнічних груп, а був справжньою політичною акцією американського народу. Зпоміж цілого ряду політичних діячів, що брали активну участь в маніфестації, слід назвати п. С. Гордара — губернатора штату, п. Бери Голдвотера — сенатора й бувшого кандидата в президенти США, а серед організації: Корпус Морської Піхоти (Резерва), Повітряні Сили і їх оркестра, Національна Гвардія Штату Аризони, Американський Легіон ч. 41, Матері за Перемогу над Комунізмом, Дочки Американської Революції, Молоді Американці за Свободу, Поліційний Департамент м. Феніксу, Радіо — Преса й Телевізія і цілий ряд інших.

Були також представники поневолених народів зі своїми прапорами, а члени СВУ розповсюдили між присутніми тисячі летючок проти російського колоніалізму, але рушійною силою Маніфестації були американці.

Саме таку мету переслідує закон 86/90.

4. Відповідає УККА

Зуміли українці перевести в американському Конгресі великої історичної ваги рішення про Тиждень Поневолених Народів, але не зміємо, чи не бажаємо зробити його могутньою зброєю в боротьбі всіх поневолених Росією народів проти московських колоніалістів, притягуючи до цієї акції найширші американські кола.

Однак хоч би якою успішною була ця акція поза Нью Йорком, вона цілковито втрачає на ефективності, якщо сам Нью Йорк в цій справі нічого не доконав.

Тут осідок Об'єднаних Націй, де є сотки делегацій народів з цілого світу, тут міститься штаб московської агентури під вівіскою "представництво СССР в ООН" з їх маріонетками УССР і БССР. Тому саме в Нью Йорку має лунаєти голос протесту проти цієї найогиднішої колоніальної імперії в сучасному світі.

І тут доведеться пригадати те, що висловлювали у своїх промовах представники СВУ на Крайовій Раді УККА, яка відбулася в Нью Йорку 19-го лютого 1966 року.

Автор цієї статті тоді ставив вимогу перед Екзекутивною УККА, беручи під увагу жалюгідне відзначення Тижня Поневолених Народів з попередніх років. Було говорено про те, щоб Тиждень Поневолених Народів в Нью Йорку в 1966 році ознаменувати протимосковськи-

ми демонстраціями і щоб у цих демонстраціях взяли масову участь не "репрезентанти" поодиноких організацій, членів УККА, але організації зі всім своїм членством. Ясно, що в цій справі місцевий відділ УККА повинен би був сконтактуватися з проводами інших народів в Нью Йорку, а найголовніше з американськими протикомуністичними організаціями.

З цієї нагоди можна було влаштувати наукові конференції поневолених Москвою народів, які б долучили і свій протест проти нищення культури неросійських народів в СССР.

Тоді було висловлено побоювання, що тенденція перетворити згаданий тиждень на пікніки, може звести на нівець постанову американського Конгресу і закон Уряду. І так воно сталося, принаймні в Нью Йорку.

Ми не знаємо, які плани має Державний Комітет Тижня Поневолених Народів під головуванням проф. Л. Добрянського щодо розбивки його відділів по інших містах США, але фактом є, що за вісім років таких відділів не створено і це є великим недоліком.

В УККА про це відомо, а тому обов'язком централі було не лише розіслати в справі Тижня Поневолених Народів об'їзники, але й перевірити, як підготовляються до того на місцях. І вже зовсім дивно, що цієї справи не допильовано в Нью Йорку, саме тут, де знаходиться центральна УККА?

За кілька тижнів перед Тижнем Поневолених Народів на сторінках "Свободи" ми вчитували, як ОДВУ, Золотий Хрест, "Зарево" закликали "все громадянство" прибути на відзначення Тижня Поневолених Народів, що його вони влаштовували на своїй партійній оселі в Лігайтоні за сто миль від Нью Йорку, а "Союзівка" закликала також "все громадянство" на свій пікнік в лєтських горах, де теж на свіжому "воздуші" відзначатиметься Тиждень Поневолених Народів. Це припало якраз на дні Тижня Поневолених Народів у Нью Йорку.

УРДП, ОДУМ, прихильники УНРади, ЗП УГВР з "Прологом" і письменники з "Слова" взагалі уважають Тиждень Поневолених Народів гальмом в "контактах" з УССР, а тому участі в таких політичних акціях не беруть. Вони лише висилають "спостерігачів" на такі "імпрези", щоб мати інформації, як то "провалилася" маніфестація АБН чи СВУ. До речі, таких спостерігачів на акції СВУ висилає й "визвольний фронт".

А деж були жіночі організації, яких маємо подостатком в Нью Йорку? Де було Товариство Інженерів, Лікарів, Спорту, Студентства, Купців? Де було духовенство зі своїми парафіями українських церков у Нью Йорку? Чи ж у дні Тижня Поневолених Народів не треба протестувати проти знищених Москвою наших Церков в Україні?

І ось вислід... Замість того, щоб вулицями Нью Йорку йшли тисячі українців з протимосковськими транспарентами і справді колони молоді з Пласту і СУМ-у, ми бачили купку людей з "визвольного фронту", які під шильдом АБН без транспарентів, разом з кількома інши-

ми представниками поневоленних народів крокували широчезною вулицею невідомо чого й куди...

А потім ще й в пресі мали відвагу писати, що "йшли колони сунівців" ("Свобода" з 2-го серпня 1966).

Минули ті часи, коли "визвольний фронт" надолужував за всіх. І коли б його провідники жили сучасним, а не минулим, та не монополізували за неписаною згодою з централею УККА акцію Тижня Поневоленних Народів в Нью Йорку, щоб придбати політичний капітал для АБН, справа виглядала б зовсім інакше. Треба було подбати, щоб в цю акцію включилися всі організації, що належать до Об'єднаного Комітету Українських Американських Організацій м. Нью Йорку. Треба було прийняти пропозицію представника СВУ в Об'єднаному Комітеті створити з іншими народами спільний Комітет, запросити американські організації. Але "визвольний фронт" переоцінив свої спроможності.

Під різними викрутками пропозиція представника СВУ відтягалася, бо десь там за лаштунками було вирішено, що маніфестаційну частину Тижня Поневоленних Народів в Нью Йорку переведе АБН.

Як та маніфестація мала виглядати й де вона мала відбуватися трималося в таємниці. Попереду ми описали, що з того вийшло.

Ні в американській пресі, ні в телевізії, ні в радіо не було жодної згадки про будь-яку участь українців у відзначуванні Тижня Поневоленних Народів в Нью Йорку, а в тому й про АБН.

Увесь пропагандивний капітал придбали Асамблея і Конференція. Про них писала американська преса.

5. Маніфестація АВПН біля Статуї Свободи

Організація Американці за Визволення Поневоленних Націй (АВПН), членом якої є Спілка Визволення України існує щойно другий рік. В цьому році вона вперше приймала участь у відзначуванні Тижня Поневоленних Народів, перевівши 24-го липня політичну маніфестацію біля Статуї Свободи. На іншому місці журналу надруковано про це докладний звіт.

Не зважаючи на цю окремо підготовлювану політичну акцію Екзекутива АВПН робила заходи приєднатися до Комітету відзначення Тижня Поневоленних Народів в Нью Йорку, але, як зазначено попереду такого не знайшла. Зверталися в цій справі до Канцелярії УККА, але там нічого конкретного не могли відповісти.

Всеж, члени Екзекутиви й Ради Директорів АВПН з власної ініціативи були присутні на Богослуженнях в Католицькій Катедрі Св. Патрика і на проголошенні Тижня Поневоленних Народів в Міській Раді (Ситі Голл).

Спостерігаючи профанацію закону 86-90, про що мова була попереду, Екзекутива АВПН вирішила знайти в Нью Йорку таку церкву, в якій всі поневолені народи були б трактовані по-християнськи і щоб в цій церкві в день маніфестації біля Статуї Свободи була відслужена Служба Божа в наміренні всіх поневоленних народів.

Цією церквою була Катедра Св. Тройці (Епископалів), клир якої дуже радо пішов на зустріч АВПН.

Таким чином АВПН мала на меті привернути за-

конові 86-90 його спавжню суть, що її спотворили Асамблея і Конференція під час відзначення Тижня Поневоленних Народів в Нью Йорку.

Про всі ці пляни Екзекутива АВПН повідомляла обіжниками американські й різних національних груп організації включно з централею УККА і його Відділом в Нью Йорку та запрошувала їх взяти участь в маніфестації.

Відділ УККА в Нью Йорку (на домагання СВУ) в своїх повідомленнях до преси про відзначення Тижня Поневоленних Народів також згадував про маніфестацію АВПН та закликав українське громадянство приєднатися до неї.

Безпосередні розмови з "визвольним фронтом", щоб АБН приєдналося до маніфестації, як рівний партнер, нічого не дали. Виявилось, що "визвольний фронт" для рятівання обличчя АБН підготовлявся на 23-тє липня до пікніка в одному з ньюйоркських готелів. Тобто на день раніше маніфестації АВПН. На цьому пікніку, де зібралось 150 осіб були й представники інших народів, яких "визвольний фронт" відмовляв від участі в маніфестації АВПН, бо мовляв ця організація створена на те, щоб "завалити" АБН.

Успішна маніфестація біля Статуї Свободи, привітання від Губернатора стейту Нью Йорку п.Н. Рокефеллера і від стейту Нью Джерсі п. Гюза та від голови м. Нью Йорка п. Ліндзі, поміщення інформації про маніфестацію в ньюйоркській пресі й показ фрагментів на телевізії, а найголовніше, що в ній взяло участь 15 різних народів, серед яких були й члени АБН (крім українців) на чолі з заступником голови АБН хорватом полк. А. Доченом є найкрасномовнішим доказом того, що сам "визвольний фронт" компромітує Антибольшевицький Бльок Народів, а ніхто інший.

Це вже вдруге члени АБН є свідками, як українська його секція бойкотує протикомуністичну акцію на терені Нью Йорку. Перший бойкот був минулого року під час протикомуністичної Маніфестації АВПН і тепер біля Статуї Свободи в Тиждень Поневоленних Народів.

Не було на маніфестації й представників централі УККА, бо, як заявили в канцелярії, акція АВПН є "локальною", а представник ньюйоркського Відділу УККА теж не з'явився. Погода була така гаряча, що його мабуть потягнуло на якийсь "біч" (пляж).

Було зазримічено кількох "спостерігачів", що визирали з кущів й фотографували перебіг маніфестації. Серед них були: від "визвольного фронту", представництва УНРади, й фотограф з канцелярії УККА.

Отож, ще не встигли наспіти звідомлення до преси про маніфестацію АВПН, як вже рознеслося по Нью Йорку, що вона не була "багатолюдною".

Після довгих розмов з редакцією "Свободи", нарешті була надрукована інформація АВПН про маніфестацію, але з висланих фотосвітлин ніодна не була поміщена. За таку "розкіш" редактор жадав окремої оплати.

В англomовному виданні "Свободи", фотосвітлина й

коротка замітка про згадану подію побачила світ щойно через місяць (1), і то на настирливі домагання СВУ.

До газети "Америка" теж були вислані інформації АВПН і фотосвітлини, але все це світу не побачило. Зважмо, що, як "Свобода", так і "Америка" є напів-офіційними пресовими органами УККА, а редактор "Америки" також редагує україномовні "Конгресові Вісті" УККА.

З цього й видно, як центральні УККА та "його преса" зацікавлені в "найширшій" популяризації відзначення Тижня Поневоленних Народів.

Панове редактори українських газет замість того, щоб бути присутніми на важливіших політичних акціях, або надсилати на такі своїх кореспондентів, як це роблять американські пресові органи, нічого подібного і в гадці не мають, а коли дістають готові матеріали, то і в цьому випадкові треба мати неабиякий хист, щоб спонукати такого редактора їх друкувати.

Тим часом інші національні групи надіслали АВПН

витинки зі своєї преси, яка подала широкі звідомлення про маніфестацію біля Статуї Свободи.

Підсумовуючи відзначення Тижня Поневоленних Народів в Нью Йорку треба ствердити, що коли б не маніфестація АВПН біля Статуї Свободи, то взагалі б не було чим "похвалитись".

Папір все витерпить, навіть інформації канцелярії УККА. Але на майбутнє українці мусять запам'ятати, що коли ми не вирвемо з рук Асамблеї і Конференції відзначення Тижня Поневоленних Народів в Нью Йорку, то його благородні цілі обернуться проти визвольних змагань українського й інших поневоленних Москвою народів.

В Нью Йорку треба створити окремий Комітет для відзначення Тижня Поневоленних Народів, який відповідатиме за його переведення в дусі закону 86-90.

Якщо Державний Комітет під головуванням проф. Л. Добрянського або централа УККА цього не зроблять, таку ініціативу проявить АВПН.

"СХІДНЯК" З "ГОМОНУ УКРАЇНИ"

В "Місії України" ч. 1 (19), 1966 надруковано статтю В. Ковалю — голови Президії Світової Ради СВУ: "Американці за Визволення Поневоленних Націй і Анти-більшовицький Блок Народів". Є це відповідь на про-вокативні писання в "Гомоні України" — органі Ліги Визволення України в Канаді, що намагається прилатати СВУ "співпрацю" з москалями, а разом з цим "закликає" "повалити" АВПН, бо мовляв, СВУ "створила" цю організацію з метою "валити" АБН.

Відповідаючи на згадану статтю В. Ковалю, в "Гомоні України" з 9-го липня ц.р. гомонливі писаки заховалися за криптонім "Східняк", який в довжелезній статті "Хто встановлював комунізм в Україні?", силкується "довести", що "більшевизм" є "ширше" поняття "за комунізм" і, що таку "мудрість" йому (ім) підказав поет Є. Маланюк у його брошурі "До проблеми більшевизму". А тому, якщо хтось каже, що "антибільшовицький" вже час замінити на "антикомуністичний" (мова про Антибільшовицький Блок Народів), то це є "провокаційні трюки". Отже, порадимо "Східнякові" написати про це до Москви. Слово "більшевизм" здали до архіву самі московські комуністи. Тепер вони пишуть не ВКП(б), а КПСС.

"Східняк" ремствує, що "місійники" пишуть "...неправду, що в ЛВУ навіть на показ немає ніодного "східняка". Таким твердженням вони тільки підтверджують

свою діяльність по лінії копання Збруча...".

І мабуть для того, щоб "опрокинути" твердження СВУ, "Гомін України" підписав усю оту недолугу, чергову демагогію криптонімом "Східняк".

Це дійсно "доказ", що в ЛВУ є наддніпрянець?

Чому ж той "східняк" боїться виявити своє справжнє ім'я?

До "Гомону України" у нас є лише одне прохання: може б його редактори замість товкти воду в ступі довкола СВУ й АБН в Сполучених Штатах Америки, написали б про діяльність АБН в Канаді?

Як відомо, якраз Ліга Визволення України на чолі з п. Малащюком недопускає до того, щоб у Канаді поряд з нею існував АБН.

Той відділ, що є у Вінніпегу не заховує факту, що АБН в Канаді фактично не існує.

Тож турбуйтеся панове редактори тими, що розвалили АБН в Канаді самісіньким вашим носом.

Ми ж оптимісти, й не тратимо надії, що вже в наступному році між АВПН, СВУ й АБН в Сполучених Штатах Америки таки до співпраці прийде, бо цього вимагає саме життя. І фактично така співпраця існує за винятком української секції АП АБН. Решта народів, що є членами АБН приймає активну участь в акціях АВПН.

Редакція

"ВІРСЬКИЙ СКАЧЕ — УКРАЇНА ПЛАЧЕ"

Вже вдруге Ансамбль Танцю УССР під керівництвом Вірського відвідує Сполучені Штати Америки й Канаду. Вислає його в цю подорож Москва з метою баламутити наївних про "розквіт" української культури в УССР. З Москви та Ленінграду закордоном виступають балети прославляючи російське класичне мистецтво, а з України ансамбль народнього танцю, як і личить про-

вінції, що її тримає на цьому рівні московський імперіалізм.

Але й тут все обраховано. В ССА й Канаді, де багато українців ансамбль називається "українським", але його відвідини в південній Америці (Венецуела, Мексика) (Закінчення на обгортці)

СПРАВА ПОШТОВОЇ МАРКИ Т. ШЕВЧЕНКА

Одержавши свого часу обіжний лист УККА, в якому закликалося всі його складові частини включитися в збір підписів на петиціях до Поштового Міністерства у Вашингтоні з проханням видати поштову марку Т. Шевченка в серії "Борців за свободу", Крайова Управа СВУ в ССА розіслала всім своїм клітинам підписні листи. За короткий час було зібрано одну тисячу підписів, які відіслано з відповідним листом до Вашингтону.

Це навело нас на думку, що коли б цій справі в УККА було надано першорядної ваги, можна було б за короткий час зібрати **СТО ТИСЯЧ** підписів і вже давно скінчити з цією акцією.

Виникає питання: Чому централія УККА дотепер не звернулася з проханням до наших церков, до Союзів, щоб вони збрали підписи серед своїх парафіян і тих тисячів членів УНСоюзу, УРСоюзу й Провидіння?

Це ж так легко перевести, наприклад, по церковних парафіях. Так зробила СВУ. Ми звернулися до кількох православних парафій, яких священники дуже радо пішли нам на зустріч. Після Служби Божої вони оголошували, що провадиться збір підписів на марку Т. Шевченка. Нікого не було, щоб від цього відмовився.

І дивно, що таку думку в листах до УККА висловлювали й інші ініціатори цієї справи, але вона не рушилась з місця?

Щоб бути послідовними нижче друкуємо в скороченні лист до Крайової Управи СВУ, що його ми одержали від п. М. Бабія з Клівленду.

Він пише:

"У відповідь на Ваш цінний лист з 8-го серпня ц. р. щирсердечно дякую, як також за Вашу цінну пропозицію відносно УККА, що мав би зібрати підписи звернувшись до церковних проводів. Власне цього самого я домагаюсь від УККА **понад шість років** і минулого року в цій справі вислав до парохій (мова йде про українські католицькі парохії. — прим. наша) 500 листів з петиціями, які могли підписати 150 тисяч людей. Але лише три парохії взяли за збір підписів, а решта нічого не зробила й очевидно формулярі пропали.

Це примусило мене перевести акцію серед американських широких кіл. Мою ініціативу підтримали 15 губернаторів різних стейтів своїми урядовими деклараціями, пропонуючи Генеральному Постмайстрові ЗДА видати марку Шевченка. Таку саму пропозицію надіслали 5 мейорів великих міст, що репрезентують кілька мільйонів населення, а губернатори 61 мільйон. Крім них мою ініціативу підтримали Адміністрації 5-ох Університетів, 134 члени Конгресу ЗДА і 15 тисяч громадян ЗДА, що підписалися на підписних листах.

Вся ця акція мені коштувала 500 дол. власних грошей. Я просив в УККА дотацій на цю ціль, але нічого не дістав. Я пропонував нашій пресі опублікувати всі документальні дані, які є в моєму розпорядженні, щоб

цим заохотити американців, які охоче дали б свої підписи, якби побачили, що нашу акцію підтримують губернатори, університети, сенатори й конгресмени. Але наша преса з певних своїх групових інтересів того не зробила.

А УККА знаючи про мою ініціативу, нічого про неї не згадуючи почав свою власну акцію, але, як бачимо мало приділяє їй уваги.

Ви згадали про УНСоюз. Я цю організацію також турбую кілька років з її 80-тисячним членством, але нічого з того не виходить хоч вона має Шевченка за свого патрона.

З правдивою пошаною,

(—) Михайло Бабій, артист-малюв
і ініціатор масового руху."

Ящо одна людина змогла виконати таку величезну працю, то чи не виглядає акція УККА в цій справі на черепаху?

Спілка Визволення України повністю підтримує пропозицію п. М. Бабія, щоб УККА звернувся в справі підписів до всіх організацій і церков, які названо в листі.

Крайова Управа СВУ в ССА

"ПОЧТОВАЯ МАРКА"

Під таким наголовком в московській чорносотенній газеті "Россія" з 6-го травня ц. р., яка появляється в Нью Йорку надруковано передовицю, в якій вдарено на сполох.

Причиною, як виявляється є "небезпека", що українцям "вдасться" спонукати американський уряд видати поштову марку Т. Шевченка.

З цього приводу московський держиморда пише:

"Невелика поштова марка, вартістю в п'ять чи вісім центів, іноді може стати символом, що набуває політичного значення. Таким символом може стати навіть ще не існуюча марка — до цього тепер стремлять деякі українські організації в Сполучених Стейтах Америки, об'єднані українським Комітетом в Америці "под водітельством" відомого ненависника Росії й автора іпресловутого" закона 86-90 про обов'язкове щорічне відзначування "тижня поневоленних народів", проф. Л. Добрянського".

Далі держиморда переповідає всі досягнення українців в Америці на терені Конгресу й подає цифри конгресменів і сенаторів, які підтримують українські політичні акції. Згадує про відзначення в Конгресі дати 22-го січня 1918 року; будову пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні і т. д. т. п.

Вкінці він каже, що переконаний в тому, що українці таки доб'ються видання марки Т. Шевченка, а це мусить послужити москалям наукою.

(Закінч. на ст. 14-ій)

РІК ПРАЦІ АВПН

В 1965 р. з ініціативи американців-антикомуністів подала в Сполучених Штатах Америки нова організація Американці за Визволення Поневолевених Націй (АВПН). В ССА є сотні різних антикомуністичних організацій, але всі вони в протигагу АВПН не цікавляться долею поневолевених Москвою націй, як потенційних союзників американського народу. На тлі такої дійсности АВПН, як американська організація

Від імени українців, А. Коваль (СВУ) передає католицькому архієпископові Павлю Ю-Пін зі столиці Формози Тайпею, англломовну Енциклопедію Українознавства для очолюваного ним Університету Фу Джен.

з чіткою програмою допомоги визволенню поневолевених націй започаткувала нову сторінку в американському політичному житті на широкій народній базі.

“Вона, пише він, мусить пробудити нас, — росіян, — до пильної й продуманої підготовки щодо нашої ефективної участі в політичному житті Америки”.

Така є дійсність. Червоні й білі москалі бояться поштової марки з образом нашого Національного Пророка. Там в СССР вони такі марки друкують, надаючи їм московського зафарблення з написами в російській мові, але поява такої марки в некомуністичному світі, та ще й з написами англійською мовою для московських колоніялістів різної фарби це велика загроза. Це ж мільйони визнають хто такий Шевченко, за що він змагався. Страшить московських держиморд, що ім'я України пізнає широкий світ, а значить довідається й про боротьбу українського народу проти московського червоного й білого колоніялізму.

Вже одне це наказує нам, всім українцям, зробити все можливе, щоб поштова марка Т. Шевченка була видана в Сполучених Штатах Америки в серії “Борців за свободу”.

Спілка Визволення України приймала активну участь у створенні АВПН, як і інші представники різних національних груп, щоб через американську організацію поширювати визвольні концепції поневолевених народів в американському суспільстві та разом з американцями розбудувати спільний фронт проти комунізму й російського колоніялізму.

В липні м. р. на основуючих зборах за участю представників американських організацій і представників різних національних груп вибрано Екзекутиву АВПН і Раду Директорів. В Раді Директорів є по два представники від кожної національно-етнічної організації. Президентом АВПН вибрано американця п. Алфреда Корна. Тоді ж затверджено плян діяльности й розпочато політичну роботу.

Вже в вересні 1965 року АВПН на спілку з американськими організаціями, як “Молоді Американці за Свободу” й “Міжнародня Федерация Молоді за Свободу” влаштували Паломництво на могили борців за свободу, яке відбулося 19 вересня 1965 року на американському військовому цвинтарі у Фінс Пойнті в стейті Нью Джерзі. На цьому цвинтарі віднайдено забуті могили трьох антикомуністів: старшого лейтенанта Гната Назаренка (українець), лейтенанта Феоктиста Калініна (донський козак) і рядового Платона Платова (донський козак), які 29-го червня 1945 року в таборі військовополонених у Форт Дікс (Н. Дж.), при спробі американців примусово віддати їх в руки советчиків, відібрали собі життя.

Друга політична акція АВПН відбулася 9-го жовтня м. р. в Нью Йорку. Це була зустріч китайських антикомуністів з Формози з представниками поневолевених Росією народів. На цій зустрічі були представники від українців, татарів, козаків, грузинів, болгарів, німців, білорусів та інші.

Паломництво на могили борців за свободу. Військовий цвинтар у Фінс Пойнт, Стейт Нью Джерзі, ССА. Промовляє п. А. Корн, президент АВПН.

Зустріч була влаштована з нагоди вручення Архiepіскопів і Президентів Католицького Університету в Тайпеї, столиці Формози, першого відзначення АВПН за антикомуністичну діяльність. Архiepіскоп Пауль Ю-Пін, президент Університету Фу-Джен, відомий в цілій Азії. Нагороду вручив Президент АВПН п. Алфред Корн. Кожна національна група подарувала Університетові Фю Джен свої видання в англійській мові. Члени СВУ передали англomовну Енциклопедію Українознавства.

27-го листопада 1965 р. АВПН влаштувала в Нью Йорку протикомуністичну Маніфестацію, на якій було схвалено Резолюції про підтримку воєнної акції уряду ССА у В'єтнамі, про домагання від ОН і урядів некомуністичних країн засудити комуністичний імперіалізм, а зокрема комуно-російський, комуно-китайський і тітовський колоніалізм; про повну солідарність з проголошеним у ССА законом ч.

86/90 щодо Тижня Поневолених Народів та домагання створення при Конгресі ССА спеціальної Комісії для дослідження проблем поневолених комунізмом народів і в цій цілі Академії Свободи. Цю резолюцію підписали присутні представники 22-ох країн і американських організацій. Від України підписали члени СВУ й Української Гетьманської Організації.

З рамени АВПН видруковано тисячі листівок проти комуно-московського колоніалізму, які розповсюджувано серед американців в різних містах ССА. В другій половині 1965 року члени Екзекутиви АВПН мали зустрічі з представниками різних політичних американських організацій, організацій етнічних груп та брали участь в різних політичних імпрезах других співзвучних організацій і установ.

Важливу акцію перевела АВПН в липні 1966 року з нагоди Тижня Поневолених Націй в ССА, про яку подається інформація на іншому місці журналу.

Пам'ятник на могили борців за свободу. Панахиду відправив о. прот. М. Литваківський, священик Української Православної Церкви в ССА. На світлинці українська група.

ЖАДАЄМО ВІЯСНЕНЬ

До Українського Конгресового Комітету Америки 302 Вест, 13 вулиця, Нью Йорк, Н. Й., 10014.

Вельмишановні Панове!

В щоденнику "Свобода" з 3-го червня ц. р. надруковано інформацію про те, що Екзекутива УККА на своєму засіданні прийняла ухвалу про відзначення в 1967 році 50-ліття "Великої Української Революції".

В цій же газеті з 7-го липня оголошено й склад Ініціативного Комітету "для відзначення 50-тих роковин відновлення Української Державности". В тексті цієї інформації написано:

"Присутні після ширшої дискусії однозгідно постановили покликати до життя Ініціативний Комітет відзначення 50-их роковин відновлення Української Державности у формі проголошення 1917 року незалежності Української Народньої Республіки".

Насамперед в справі термінології. УККА подає, що 50 років тому відбулася "Велика Українська Революція", а Ініціативний Комітет характеризує ці роковини, як "відновлення" української державности?

Має рацію Ініціативний Комітет, бо в Україні в ті роки відбувалися визвольні змагання за відновлення Української Держави, а не "революція", бо таке

означення мало б рацію лише в тому випадкові, коли б український народ повстав проти якогось власного режиму в Україні. Але в Україні був режим московських колоніалістів тому українська історія нотує ці події, як “визвольні змагання”.

Натомість в Росії в 1917 році була революція, бо народні маси повстали проти власного царського режиму. Спочатку це була “буржуазна” революція на чолі з Керенським, а в листопаді 1917 року вона опинилася під кермою московських большевиків на чолі з Леніним.

Саме тепер в ССРСР йдуть готування до помпезного відзначення 50-их роковин “жовтневої революції” в Росії й очевидно до них пристібнуто й Україну, бо московські червоні колоніялісти сфабрикували “єдиний” революційний процес, який нібито відбувся на всьому просторі тодішньої російської імперії в 1917 році.

Постає питання: На якій підставі Екзекутива УККА й Ініціативний Комітет обрахували, що в 1967 році сповняється 50 років “Великої Української Революції” чи “відновлення Української Державности”?

Як відомо, вся українська діаспора, кожного року відзначає відновлення української державности, що припадає на час проголошення IV-го Універсалу УНРеспубліки 22-го січня 1918 року.

Цю дату кожного року згадують в Конгресі ССА.

Однак, ми є свідками того, як на сторінках щоденника “Свобода” та в усій пресі, яка “вітає” контакти з УССРСР зчинилася кампанія з метою “пересунути” 50-ті роковини відновлення української державности на один рік назад, тобто до 1917 року, щоб очевидно “святкувати” разом з Москвою “здобутки жовтня” в УССРСР.

Це не випадково, що цю кампанію підняло УРДП, використавши сторінки щоденника “Свобода” (п.п. Гудовський, Коновал, Приходько). Такі настанови йдуть від ЦК партії. В газеті “Українські Вісті” (орган УРДП) з 15-го травня ц. р. п. Шинкар в матеріялах про конференцію УРДП в Канаді, яка відбулася 26-го березня ц. р., у своїй доповіді твердив таке:

“Наш погляд на Україну, як на державу чи як на колонію?.. Якщо Україну порівняти тоді (за царату) й Україну тепер під совітами, — то те, як небо і земля. Як тоді вона була колонією, то тепер вона нею не є... Усі землі об’єднані з українською державою з центром у Києві. Україна в ООН фігурує, як самостійна держава і має рівноправний голос, як всі члени ООН. Україна має всі прерогативи, як держава в самій Україні. Є уряд, є міністерства (не всі правда), має українську комуністичну партію, має окреслені кордони держави і те є на мапах цілого світу. Україна має торговельні контакти з великою кількістю країн світу, виходячи на міжнародню торгову арену з своєю продукцією, отже утверджує себе, як існуюча держава”.

Щоправда в тексті доповіді п. П. Шинкаря є нападки й на Москву, але його оцінка УССРСР, як “держави” все те відсуває на задній плян.

Дивно, як партія з такими поглядами на УССРСР може бути членом УККА й членом УНРади?

Мабуть вона й створена на те, щоб затирати “різницю” між УНР і УССРСР і якраз кампанію за відзначення 50-ліття “великої української революції” й ведеється в цьому пляні.

Дивно тільки, як на цю вудку ввіймався Ініціативний Комітет зложений з учасників визвольних змагань, а навіть тогочасних міністрів Уряду УНР, які так само датують “відновлення” української державности 1917 роком?

З історії знаємо, що в 1917 році, а саме 20-го листопада, був проголошений III-й Універсал. Але цей Універсал закликав до федерації з Росією.

В ньому читаємо:

“Не одділяючись від республіки Російської і зберігаючи єдність її, ми твердо станемо на нашій землі, щоб силами нашими помагати всій Росії, щоб уся Республіка Російська стала “федерацією” рівних і вільних народів”.

Чи це можна назвати “відновленням” української державности?

Єдиним документом, що стверджує суверенні права Української Держави є IV-ий Універсал, що його проголошено в Києві 22-го січня 1918 року. А тому дата відзначення 50-ти річчя відновлення Української Держави припадає не на 1967 рік, а на 1968.

Спілка Визволення України, як складова частина УККА жадає від Екзекутиви УККА відповідних вияснень в цій справі.

11-го липня, 1966 року.

З Богом за Україну!

За Президію Світової Ради СВУ:

Голова: В. Коваль (—)

За Головну Управу СВУ:

Голова: Д. Ярмо (—)

ІНІЦІАТИВНИЙ КОМІТЕТ ВІЯСНЮЄ

Як і треба було сподіватись Екзекутива УККА не дала жодної відповіді на лист СВУ в справі відзначення 50-их роковин відновлення української державности, що його зміст друкуємо під заголовком “Жадаємо вияснень”.

Більше того, Канцелярія УККА навіть не доручила цього листа Екзекутиві для розгляду. Причина є в тому, що “визвольний фронт” у свою чергу проголосив готовість підтримувати УРДП і прихильників УНРади в переведенні “святкувань” 50-ти річчя УНР в 1967 році.

Однак виявилось, що Екзекутива УККА взагалі не ухвалювала жодних постанов у згаданій справі, а інформація про це, що була надрукована в “Свободі” й на яку посилається СВУ спрепарована редактором “Свободи”.

Українська Гетьманська Організація в Америці, представник якої є членом Політичної Ради, після появи інформації в "Свободі" написала до Екзекутиви УККА спростування, що такої постанови не було, але й це спростування не було розглянуте хоч вже відбулося кілька нарад Екзекутиви.

Тим часом "Ініціативний Комітет" під головуванням п. Б. Мартоса помістив "Поправку" в газеті "Америка" в якій вияснює своє розуміння відзначень 50-их роковин відновлення української державности. Нижче містимо "поправку", як вона була поміщена в згаданій газеті.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Прошу ласкаво надрукувати в ближчому числі "Америку" додану до цього поправку. Це — необхідно, щоб уникнути непорозумінь, які я вже мусів вияснювати на засіданні Екзекутиви УККА.

З пошаною —

Б. Мартос, голова Ініц. Комітету

ПОПРАВКА

В ч. 179 "Америку" вміщено статтю: "Передконвенційні Наради УККА", де неточно подано назву комітету, від імені якого я й проф. Я. Зозуля виступали 16. IX. на Екзекутиві УККА з пропозицією сликати нараду українських центральних установ для організації Ділового Комітету для урочистого відзначення 50-ліття відновлення Української Державности. Цей комітет названо, як "Ініціативний Комітет для відзначення 50-ліття Української Революції і створення Української Держави", що не відповідає його завданням.

В дійсності ж, я й проф. Я. Зозуля виступили від імені "Ініціативного Комітету Відзначення 50-ліття Відновлення Української Державности", як то стоїть на його листах і оголошеннях, і як я виразно пояснював це на засіданні Екзекутиви УККА.

Річ у тім, що дехто заступає погляд, що Української Революції не було, а наш Комітет хоче, щоб це 50-ліття було відзначено, по можливості, усією українською еміграцією.

За Ініціативний Комітет Відзначення 50-ліття
Відновлення Української Державности

Б. Мартос, голова.

На зважаючи на це Спілка Визволення України й далі стоїть на становищі, що відзначення 50-их роковин відновлення української державности припадає на 1968 рік, тобто на час проголошення Четвертого Універсалу, що відбулося 22 січня 1918 року.

Святкувати треба не початок і не середину визвольних змагань, а їх завершення з конкретними вислідами й конкретною датою.

КОНГРЕС УККА ЗА ПРИВЕРНЕННЯ МОЛИТВИ В ШКОЛАХ

Делегація Спілки Визволення України, як складова частина організації Американці за Визволення Поневоленних Націй, внесла пропозицію на 9-му Конгресі УККА про підтримку сенатора Дірксена в його боротьбі за привернення молитви в школах. Резолюцію схвалив в цій справі Конгрес одногослосно:

1. Дев'ятий Конгрес УККА підтримує сенатора Дірксена, провідника республіканської меншости в Сенаті США в його боротьбі за привернення молитви в публічних школах.

2. Дев'ятий Конгрес закликає українську громадськість США голосувати за таких кандидатів, які підтримують сенатора Дірксена в цій справі".

"Ю. С. Ньюс енд Ворлд Ріпорт", з 3-го жовтня, стор 23 в статті "Молитва в школах: хто за, а хто проти" подає список senatorів, які голосували проти привернення молитви в школах і які голосували за привернення молитви.

В цьому голосуванні сенатор програв 8-ма голосами. (49 до 37). Він заповів дальшу боротьбу.

Якщо українська громадськість з іншими національними групами та нашими приятелями американцями цю справу підтримає, то можемо сподіватися, що наші діти знову будуть молитися в школах, як це було давніше.

Американці за Визволення Поневоленних Націй,

За Український Відділ

інж. О. Ховайло

Іван Манило

ЗАДУМАЛО ВРАЖЕ "СЛОВО"...

Задумало враже "Слово"
враз забагатіти,
Назбирало графоманів
та й ну гомоніти:
— Ідіть, ідіть, графомани,
всі до мене в спілку,
Будем твори видавати,
пити мед-горілку!
Ідуть-бредуть словоблуди —
Костючков і Дивнич...
Тільки, що ж це враже "Слово"
погляда на Північ?! —
Все "контакти" та "братання"
з тими, що з Москвою,
Україна ж шкандибає
бідною вдовою...
Схаменіться блюдолизи,
бо біда вам буде,
Колись візмуть вас у "шори"
українські люди!

Напередодні Дев'ятого Конгресу УККА

(Продовження з попереднього числа)

Від Редакції:

19-го лютого ц. р. в Готелі Статлер-Гільтон в Нью Йорку закінчилися наради Крайової Ради УККА. Після звітів Екзекутиви понад 50 учасників забиравало голос в дискусії, а між ними й делегати від Спільки Визволення України. В попередньому числі нашого журналу був поміщений виступ ред. В. Ковалю, який відмітив багато додатних сторін в діяльності УККА, але також критикував Екзекутиву й Політичну Раду за їх нерішучу поставу супроти рецидивів “хвильовизму” й змінювництва, що довгий час мали повний голос на терені УККА.

Нижче містимо виступ в дискусії члена СВУ п. Д. Ярка.

Слід відмітити, що після згаданих виступів, на сторінках змінювницької й хвильовистської преси появились дописи, в яких закидувано Екзекутиві УККА, що “допустила до слова” представників СВУ, а мовляв СВУ “не була прийнята” в члени УККА через те, що “судила” Багрянного і К-о.

На цьому місці заявляємо, що СВУ є членом УККА від 1953 року. В 1962 році КУ СВУ була відкликана своєю участю в діяльності УККА через те, що його Екзекутива не стояла на рішучих позиціях боротьби зі змінювництвом в середовищі української еміграції.

Ніколи органи УККА не виносили жодних постанов у справі “не прийняття” СВУ до УККА.

Виступ в дискусії інж. Д. Ярка.

Почесна Президіє! Вельмишановні Пані й Панове!

Від імені Спільки Визволення України висловлюю УККА та його невтомному президентові проф. Л. Добрянському шире признання за велечезну пророблену працю в обороні поневоленого московсько-комуністичною тиранією українського народу.

Схвалюємо й підтримуємо негативне становище УККА до т. зв. контактів з УССР, які по суті є не лише диверсійною роботою московського КГБ, а одночасно й мобілізацією американських доларів на широко-закроену шпигунську діяльність під прикриттям “культурних зв'язків”.

Наприклад, танцювальну групу Вірського, яку деякі еміграційні кола та їх “демократична” преса підносила до висот, переловлено у Венецуелі на передачі 25 тисяч доларів в руки комуністичній партії. Отже сором, що знайшлися на еміграції “культурні діячі”, які фактично сприяли комуністичній диверсії. А тому, що на сьогоднішній нараді є присутні активні оборонці й пропагатори тих “культурних контактів”, я від імені СВУ вимагаю, щоб ті “дипломовані політики” негайно припинили розкладницьку роботу се-

ред української еміграції, та не допомагали комуно-московським шпигунам виконувати катінову роботу. Якщо вони публічно не зречуться своєї шкідливої діяльності, то вилучити їх із системи УККА.

Неодноразово заявляв і при цій нагоді заявляю, що ті “контакти”, в характері “амурно-ікро-ковбасних зустрічей”, при закритих дверях, сприяють лише Москві в цілях не лише розкладу еміграції а й повної її компромітації в очах українського народу на Батьківщині, бо Москва хоче показати, що еміграція вже скапітулювала з боротьби за свою Суверену Державу й пішла на співпрацю з московським окупантом. Я стверджую, що московська політика ошуканства, провакації і диверсії є незмінним стратегічним гаком її історії, на якому замінюються лише принади ошуканства і дивно, що “дипломовані політики” не бачать московського гака, а лише принади? Москалі знають, що чіпляти для “культурних діячів” — ось цьому, — “рушничок”, а тому — “гопачок”. А вже є випадки, що брата, сестру або і рідного батька “причеплять” аби заманити якогось емігранта в пастку.

Є смішним, щоб ворога уявляти лише з багнетом наставленим у груди, а якщо з гармошкою та ще з пляшкою, то “брати” і почнуть брататися аж доки старший “брат” вичекає вигідну нагоду та й застромить ножа у “меншого брата”, як вже не раз повторювалось в історії. Та навіть з біблійної історії відомо, як за танці Соломії дістали голову Іоана Предтечі, за танці філістимлянки Далілі добули очі Самсона, за поцілунок Юди розп'яття Христа. Хоч Юду замучило сумління й він сам удавився, але за це його ніхто до святих не причислив? А внас, на жаль, знаходяться “культурники”, що Юду “нац-комунізму” (скрипників, фітільових), що розпинали разом з московськими окупантами цілу Україну роблять лицарями і згадують в кожному дописі і найчастіше в газеті “Свобода”.

В останніх роках Москва проявила велечезну ініціативу в наступі на українську еміграцію і всі її дії виявились провакативного характеру для розбиття еміграції, тому я думаю, а думати я маю право, що справа Українського Католицького Патріархату в Києві також є неясною і контроверсійною та придуманою в невідповідному часі й просторі, в цілях розбиття національної єдності православних з католиками. Тому я прошу, щоб Крайова Рада УККА не виносила в справі Патріархату жодного рішення, а Екзекутива УККА і Рада Директорів хай займуться вивченням цієї проблеми.

Треба мати на увазі, що війна України з Москвою не закінчена і в цій війні завжди облудно і

(Продовження на стор. 20-тій)

Наслідком шантажу — гнилий компроміс

(Дев'ятий Конгрес УККА)

В газеті “Свобода” з 11-го й 12-го жовтня надруковано звіт з Дев'ятого Конгресу Американських Українців (УККА), що відбувся в Нью Йорку в днях 7-8-го й 9-го жовтня ц. р.

Але в цьому звіті приховано від громадянства правдиві факти про його перебіг та вибілено тих, що намагалися шантажем і диверсією підважити авторитет цієї найвищої репрезентації українців в Сполучених Штатах Америки.

Щож до Спінки Визволення України й участі її делегатів на Конгресі, то звітодавець, там де не зміг її промовчати, сфальшував багато моментів і вибілів т. зв. “опозицію” проти якої виступали делегати СВУ, а в інтересі “єдності” навіть зреклися свого місця в Екзекутиві УККА.

В “Свободі” так підтасовано “факти”, що незорієнтований читач набере переконання, що “опозиція” це ягнята, які крім “правопорядку” нічого більше не жадали від УККА.

Звітуючи про вибір і затвердження різних комісій Конгресу звітодавець “забув” про те, що на внесок СВУ до Резолюційної Комісії був вибраний п. Д. Ярро від журналу “Місія України”.

Під час обговорення точок Програми Конгресу п. Д. Ярро поставив внесок про уточнення термінології в назві доповіді “Пісториччя Великої Національної Революції та Відновлення Української Державности”, що її мав прочитати ред. М. Стахів. В “Свободі” написано, що він “перепав”. Але “звітодавець” забув, що ця справа поновно була дискутована під час обговорення Резолюцій й що делегат від Української Гетьманської Організації п. Д. Левчук, а від СВУ п. О. Калиник посилаючись на історичні факти заперечували термін “Революція” та ще й в 1917 році й, як доказ навели постанову Комітету Українців Канади, який відзначення 50-ліття відновлення Української Державности відбуватиме в 1968 році, а не в 1967, як це в ССА намітили робити політичні кола з табору УНРади.

У висліді дискусії було вирішено передати цю справу на розгляд Ради Директорів нововибраних органів УККА, а в “Свободі” написано про нібито “однодушне” схвалення Резолюції, а це не відповідає правді.

Шантаж — зброя “опозиції”

Дев'ятий Конгрес УККА проходив у надзвичайно напруженій атмосфері, що її витворила т. зв. “опозиція”. Потерпівши поразку на Крайовій Раді, що відбулася на початку ц. р. (19-го лютого) змінювсько-советофільські елементи з табору “опозиції” готувалися до вирішального “бою” на Конгресі.

Виливаючи помії у своїй пресі на керівні органи УККА, до яких також належали й представники її

партій та організацій, “опозиція” мала на меті створити пригожий ґрунт для переведення в життя своїх плянів на Дев'ятому Конгресі.

Представники СВУ аналізуючи природу “опозиції” та її діла, ще на Крайовій Раді доводили, що це явище ідейно-політичного порядку, що цілком протилежне програмовим основам УККА, який стоїть на безкомпромісовій самостійницькій базі.

Якщо прислухатися до голосу “опозиції”, то її вимоги до УККА щодо статутівних приписів є виправдані, але коли мова йде про політичні “домагання”, то саме тут і вилазить шило з мішка.

Головна кампанія “опозиції” проти дотеперішньої політики УККА цілком виразно скерована на змінювські рейки у відношенні до “Радянської України”, а в американській політиці орієнтація на “лібералів”. Це і є стрижнем “опозиції”. Решта, включно з тим, що “опозиція” є проти домінування в УККА “союзів” димова заслونا. Хоч правдою є, що “союзів” представники, які від конгресу до конгресу займають провідні становища в Екзекутиві є звичайними пересічностями, а тому годі від них сподіватися більшого, як тільки спроможностей на “репрезентацію”.

В процесі підготовки до Дев'ятого Конгресу “опозиція” переконалася, що вона буде в меншості, отже знову буде “бита”. А тому вжито хитрої тактики — психологічного тиску. Три організації, що є прибудівками ЗП УГВР, а саме Дослідно-видавниче Об'єднання “Пролог”, Об'єднання прихильників (?) визвольної боротьби України та Однорумці Організації Українських Націоналістів закордоном (Що за крутійські назви? — КУ СВУ) опублікували заяву про те, що вони участі в Дев'ятому Конгресі УККА не беруть, бо мовляв, не погоджуються з дотеперішньою діяльністю проф. Л. Добрянського та Екзекутиви. Це був пробний бальон на “психологічний ефект”.

Але до УККА належить 56 центральних організацій, а тому “відхід” згаданих трьох, ніякої погоди зробити не міг.

Друга частина “опозиції”, до якої належать: Організація Державного Відродженн України (мельниківці) з кількома своїми прибудівками, як Золотий Хрест, “Зарево”, МУН, та УРДП зі своїми прибудівками ДОБРУС і ОДУМ на Дев'ятий Конгрес делегатів вислали, але тільки на те, як це виявилось під час виборів керівних органів УККА, щоб шляхом залякувань та шантажувань вишахрувати якнайбільшу кількість місць в Екзекутиві й Політичній Раді.

В майбутньому це дало б “опозиції” змогу колотити в УККА на самій горі.

Наскільки нахабні так заміри говорить той факт, що наприклад УРДП й ДОБРУС були заступлені на (Продовження на ст. 21)

НАПЕРЕДОДНІ ДЕВ'ЯТОГО КОНГРЕСУ УККА (Продовження зі ст. 18)

підступно Москва виступала в ролі оборонця православія, підсилювала релігійний антогонізм та виграла в своїх імперіялістичних плянах. Так було, наприклад, під час війни Гетьмана України Івана Мазепи проти Москви, коли цар Петро Перший на раді в Глухові 5-го листопада 1708 року, наставляючи гетьманом Івана Скоропадського, видав облудний маніфест про зраду православія гетьманом Іваном Мазепою, проголосуючи анатему Мазепі по всіх церквах. Цим дезорієнтував козацтво й старшин, стало два гетьмани, що й допомогло перемогти Москві Мазепу. Таку саму тактику застосувала Москва і під час нової боротьби, коли в протывагу Центральній Раді створила комуністичний харківський "уряд" з юд українського походження. Отже, черпаючи науку з історії не треба так легковажно давати в руки Москві зброю проти нас самих і України. Тим більше, що немає Української Держави, й народ не може висловити своєї думки, і еміграція це дуже малий форум для розв'язання проблеми великої історичної ваги, щоб не допустити небезпечних наслідків.

Екуменічний рух проголошений Папою Павлом 6-им в світлі його думок, ворожого наставлення до націоналізму, а співпраці з можновладними тиранами, нічого для нас доброго не віщує, крім світового мішка, за словами Голови АБН п. Я. Стецька. Його думки в цій справі я цілком поділяю з приводу виступу Папи Павла 6-го на Асамблеї ОН в листопаді 1965 р.

Не буде зайвим звернути увагу тій українській пресі, що так часто прислуговується поширенню комуністичних брехень і провакацій: про "зміни", "успіхи", "відлиги" в УССР та інші "здобутки жовтня". Москва і без них вправляється в своїй пропаганді. Наші спільні зусилля, як політичної еміграції, мають бути скеровані для справи визволення України, шляхом безкомпромісової боротьби з ворогом, шляхом не механічної, а ідейно-політичної консолідації. щоб колеса нашого визвольного воза не крутилися кожне в інший бік. Навіть кілька визвольних возів можуть успішно рухатися в одному напрямку, але такого воза, щоб одночасно їхав в різні боки немає. Пробували це лебідь, рак і щука, але нічого з того не вийшло.

«Біль не є найбільше з усіх лих, найбільше з лих є ганьба, зневага, розманіжений бабський спосіб думання».

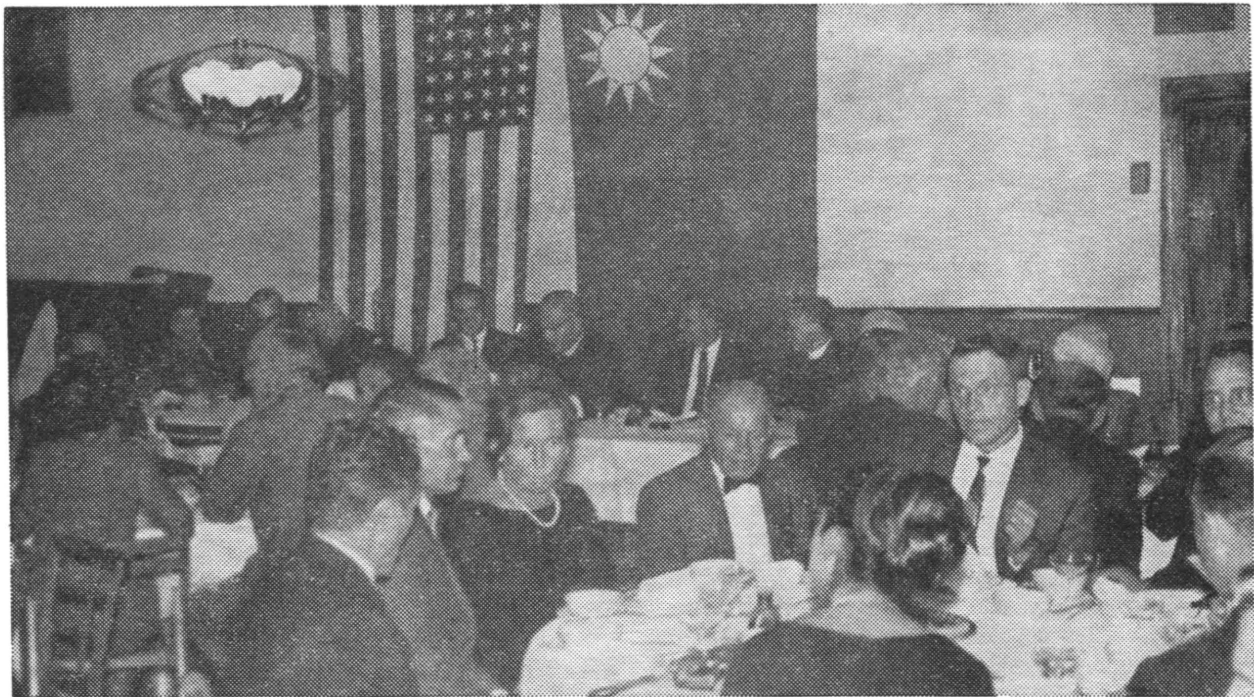
Ціцерон

«Не ті люди є убогі, мрії яких ніколи не сповняться, а ті, що не мріяли ніколи й не мали надії ані ілюзії».

Святий Іван з Арсу

«Малий народ тільки той, що живе малими думками».

Масарик

Зустріч членів АВПН з китайськими патріотами з Формози. Нью Йорк, ССА.

НАСЛІДКОМ ШАНТАЖУ...

(Продовження зі ст. 19)

Конгресі лише двома делегатами, але апетити цих вже сьогодні напів мертвих організацій, щодо їх участі в Екзекутиві УККА були такі великі, що викликали гостру реакцію з боку СВУ, тим більше, що такі апетити йшли в парі з шантажуванням Конгресу проблемою соборності. Ось, мовляв ми “східняки”, а тому вибирайте нас, а що поряд були делегати від СВУ — наддніпрянці цього вони не “бачили”.

Перша “проба сил” відбулася під час голосування над прийняттям поправок до Статуту УККА, яка виявила, що на всіх 465 зареєстрованих делегатів і 52 членів керівних органів УККА з делегатськими правами, лише 126 є по стороні “опозиції”. В інших голосуваннях ця цифра впала до 85!

Після довгих нарад Номінаційної Комісії, до якої входили також і “опозиціонери”, її секретар п. І. Винник запропонував кандидатів до Екзекутиви, Політичної Ради й інших органів УККА.

Характеризуючи склад Екзекутиви він зазначив, що 28-го її члена, яким був п. О. Калиник, делегат СВУ, введено для “балансу” маючи на увазі кандидата від ДОБРУС п. А. Гудовського, як речника УРДП.

Здавалося, що органи УККА будуть вибрані без жодних труднощів.

Але цей “оптимізм” був лише для тих, що не знали перебігу нарад Номінаційної Комісії. За зачиненими дверима відбувалася ціла баталія, а її причиною було СВУ, якої кандидатуру в члени Екзекутиви підтримували гетьманці й визвольний фронт. “Опозиція”, на чолі якої несподівано себе виявив п. А. Батюк — голова Українського Робітничого Союзу й п. Б. Гнатюк з Організації Державного Відродження України ультимативно заявили, що коли замість СВУ не буде до Екзекутиви введений представник УРДП, то всі “братні” організації відмовляться від активної участі в органах УККА. Може хтось подумає, що “братні організації”, як до цього часу було відомо, це є: УРСоюз, УНСоюз, “Провидіння” й Народня Поміч — забезпеченеві організації?

Але ж зовсім ні! Під цим терміном п. А. Батюк розумів “опозиційний бльо́к”: УРСоюз, ОДВУ, УРДП, ОДУМ, Соціалістів (“Вільна Громада”) й МУН.

І цю нісенітницю повторювали на Конгресі не лише “опозиціонери”, але й інші, а у звіті “Свободи” про ці “братні” організації пишеться з таким ентузіазмом ніби це дійсно якась виключної ваги “братання”.

Свою нахабність “опозиція” виявила на Номінаційній Комісії не лише ультиматумом щодо втягнення в органи УККА “кадрів з КП(б)У й комсомолу”, але й вимогою включити в Екзекутиву кандидатів ЗП УГВР, які, як ми згадали попереду, відмовилися від участі в Дев'ятому Конгресі УККА?

Тож, як бачимо поборники “правопорядку”, як називає себе “опозиція”, в цьому випадку не зважали на Статутіві приписи, але коли дискутували над його змінами, то ждали відкласти цю справу, бо мовляв, Статут є основою діяльності УККА.

Всеж, не дивлячись на цей шантаж представник СВУ, більшістю голосів Номінаційної Комісії був номінований на кандидата до Екзекутиви УККА.

Після зачитання списку кандидатів до керівних органів УККА виступив п. Б. Гнатюк (ОДВУ) й заявив, що мовляв хоч він і є членом Номінаційної Комісії про те, під час її нарад не відчувалося з боку більшості “доброї волі”, а тому репрезентована ним організація не братиме участі в керівних органах УККА. Це саме повторили слідом за ним прибудівки ОДВУ. Для незорієнтованого слухача цих “резигнацій” було дивно: Чого вони хочуть?

Але п. А. Гудовський член Номінаційної Комісії й кандидат до Екзекутиви УККА від ДОБРУС-у у своєму виступі цілком відверто заявив, що також приєднується до голосу “братніх” організацій і участі в органах УККА брати не буде, якщо на місце “малої” СВУ до Екзекутиви УККА не буде введено УРДП.

При цьому він додав, що мова йде також про “східняків”, яких немає в Екзекутиві.

Секретар Номінаційної Комісії п. І. Винник на це відповів, що “мала” СВУ заступлена на Конгресі п'ятьма делегатами, а УРДП має лише одного. Отже, яка організація є більшою? Також було заявлено, що кандидат до Екзекутиви від СВУ є наддніпрянець.

Слідом за п. А. Гудовським зрезигнували з кандидатів до керівних органів УККА, УРДП і його прибудівка ОДУМ, а також соціялісти.

З довгою заявою від УРСоюзу й “братніх” організацій виступив п. А. Батюк, який сказав, що коли 25 років тому творився УККА, то все було побудоване “на домовленості”. Тепер цього немає... Він відверто натякнув, що є проти того, щоб СВУ була в Екзекутиві УККА. Казав, що настоює аби увійшло УРДП. Заявив також резигнацію з керівних органів УККА.

Отже, твердження звітодавця “Свободи”, що мовляв п. А. Батюк відмовився “з інших мотивів”, а саме “з уваги на зміни в Статуті” не відповідає правді!

Викликали вовка з лісу

У відповідь на цей шантаж забрав слово голова делегації СВУ п. В. Коваль. Він заявив, що натяк секретаря Номінаційної Комісії п. І. Винника про “баланс” в Екзекутиві УККА з введенням до неї СВУ цілком слушний. Делегати СВУ сказав він, зовсім не мали на думці зводити ідейно-політичний бій з УРДП на цьому Конгресі. На те були б інші нагоди. Але тому, що явні й замасковані прихильники цієї партії, яку довгі роки побороє СВУ за її советофільську орієнтацію та пропаганду “контактів” з висланниками Москви, наважилися протиставитись законним пра-

вам СВУ належати до Екзекутиви УККА, як однієї з найактивніших українських політичних організацій під сучасну пору, він зачитає один документ, а Конгрес хай вирішить чи УРДП взагалі має право знаходитись в системі УККА, як організації, що стоїть на безкомпромісових самостійницьких позиціях.

Цим документом був орган УРДП "Українські Вісті" з 15-го травня 1966 року в якому надруковано доповідь п. Шинкаря на Конференції УРДП, що відбулася 26-го березня ц. р. в Канаді.

В одному місці цієї доповіді п. Шинкаря заявив:

"Наш погляд на Україну, як на державу чи, як на колонію?..

Якщо Україну порівняти тоді (за царату) й Україну тепер під совітами, — то те, як небо і земля. Як тоді вона було колонією, то тепер вона нею не є..

Україна має всі прерогативи, як держава в самій Україні. Є уряд є міністерства (не всі правда), має українську комуністичну партію..".

Після зачитання цього уступу, газета була передана Президії Конгресу.

Він навіть цілий ряд фактів про політичну діяльність СВУ й що вона зана широкою колам українського громадянства й чужинцям. Вказав на те, що СВУ є членом організації Американці за Визволення Поневолених Націй, яка провадить активну політичну діяльність і запитав: А що робить УРДП? Що робить ДОБРУС, який фактично не існує, бо всі справжні репресовані з нього вийшли?

Делегат СВУ п. О. Ховайло запитував чому до Політичної Ради не введено Селянську Партію (СЗСУ-СП), яка репрезентує найбільшу верству українського народу й найбільш винищену під совітами? Він запропонував Номінаційній Комісії включити СЗСУ-СП до Політичної Ради. З відповідною заявою в цій справі також виступав делегат від Селянської Партії п. Д. Мельник.

І характеристично, що ніхто з "братніх" організацій, ані сам присутній на Конгресі делегат від УРДП не виступили в "обороні" цієї партії та її політичних "напрямних"?

Коли б звітодавець "Свободи" дотримувався "кодексу моралі журналіста", про який він так часто бідкається на сторінках редагованої ним газети, то він би не промовчав виступи членів СВУ, бо ж мова йде про те, що до УККА мають право належати лише українські самостійницькі організації, а не ті, що прославляють "здобутки жовтня" в УССР.

Натомість звітодавець представив справу так, що мовляв між п. Гудовським і представниками СВУ п. Калиником і В. Ковалем "прийшло до гострої виміни слів". Але чого й про що, замовчано.

Це, що голова УРСюзу п. А. Батюк тягне в бік УРДП цілком зрозуміле. Свого часу між УРСююзом і цією партією укладено умову, згідно з якою урде-

півці й одумівці стали його членами. Один з верхів УРДП, а саме п. М. Степаненко є в керівних органах УРСюзу. Свого часу Асоціація Політичних В'язнів під Советами писала до п. А. Батюка, щоб він спонукав п. М. Степаненка повернути забрані ним документи (свідчення) бувших репресованих, які він невідомо де подів, але, замість цього в "Народній Волі", органі УРСюзу, появилася "спростування", що мовляв вже "доведено", що ніяких документів він не приховав.

На дальші листи в цій справі УРСююз взагалі не відповідав?

Гнилий компроміс

Шантаж "братніх" організацій змусив Номінаційну Комісію скликати поновну нараду. Ситуація витворилася така, що СВУ мусить уступити, щоб кінцевий вислід Дев'ятого Конгресу не був зірваний тими, що спекулюють на піклуванні про "правопорядок", але скрізь де їм не вигідно займаються демагогією.

В цій справі Делегація СВУ була поінформована членами Номінаційної Комісії, що підтримували СВУ. Визвольний фронт, що мав за собою переважаючу більшість делегатів з додатком делегатів інших організацій в цій ситуації виявив свою розгубленість і нерішучість. Отже, шантаж "опозиції" вдався хоч делегати СВУ стояли на тому, що ніколи УРСююз не погодиться з позицією п. А. Батюка, бо є це організація не політична, а асекураційна і напевно, що більшість членів УРСюзу нічого не знають про спілку "Батюк—Степаненко".

Щодо інших організацій, то немає за чим жалкувати. Їх треба було вже давно випросити з УККА за зламання постанови його керівних органів, що за суджували "контакти" з московськими висланниками, але ці організації того не слухали й чинили диверсію проти згаданих постанов.

Таке домагання преставники СВУ становили на Крайовій Раді й стоять на цьому тепер. "Опозиція" свого становища не змінила, а присутність її представників в керівних органах УККА лише приносить тиме заколот в цій установі.

Гнилий "компроміс" ніколи не приведе до конструктивної співпраці двох братів, а саме самостійницького й зміновіховського, бо це в природі речі дві протилежні політичні концепції.

Відкликаючи кандидата в члени Екзекутиви УККА п. О. Калиника, Делегація СВУ заявила, що якщо на місце СВУ буде втягнуто УРДП, то СВУ вийде з системи УККА, бо це було б рівнозначне з тим, що УККА зрікся своєї безкомпромісової самостійницької бази, яка лягла в основу його програми 25 років тому. Компроміс може бути досягнутий лише заступленням СВУ якоюсь іншою організацією і в цьому випадкові СВУ погоджується, щоб п. О. Калиника було перенесено до Політичної Ради УККА, де вже є один кандидат від СВУ п. Д. Ярко.

Дякуючи твердій поставі члена Номінаційної Комісії від Української Гетьманської Організації, пред-

ставник УРДП до Екзекутиви іменованих не був, але Делегація СВУ склала заяву, яку друкуємо нижче, де з'ясовано становище СВУ щодо шантажу "опозиції".

Так насправді виглядали події, а не так, як це описав у "Свободі" звітодавець.

Він представив справу так, що нібито Номінаційна Комісія сама по собі "зняла кандидатуру представника СВУ п. Калиника на 28-го члена Екзекутиви" й "перенесла його до Політичної Ради".

П. А. Батюк зрадив "братні" організації

Після поновного зачитання Номінаційною Комісією списку кандидатів до Екзекутиви УККА, в якому й сліпому було видно, що баталія відбувалася виключно за місце СВУ, "братні" організації знову повторили свої попередні заяви, що вони не будуть брати участі в керівних органах УККА, бо до Екзекутиви не ввійшло УРДП.

Але п. А. Батюк, зваживши ситуацію, що втягнув УРСОюз в партійну розгрі, своєї попередньої заяви не повторив, а поспішив до вибраних членів Екзекутиви, щоб разом з ними сфотографуватись.

Таким чином "братні" організації ввіймали облизня!

Цей ганебний фінал Делегація СВУ припечатала своєю заявою, яку прочитав п. В. Коваль:

"Шановні Делегати!

Від імени Делегації СВУ на Дев'ятому Конгресі УККА зголошую до Вашого відома таку заяву:

Користуючись методами шантажу супроти рішень Номінаційної Комісії про вибір до Екзекутиви УККА представника Спілки Визволення України т. зв. "опозиція" загрожувала авторитетові цієї найвищої репрезентації американських українців.

Цей шантаж був причиною відкликання представника СВУ з кандидатів в члени Екзекутиви УККА.

В зв'язку з цим констатуємо, що Номінаційна Комісія піддалася тискові знімовіховсько-советофільських

елементів проти діяльності яких Спілка Визволення України провадить довгі роки ідейно-політичну боротьбу в українському суспільно-громадському й політичному житті на чужині.

Заявляємо, що не дивлячись на жодні запобіжні заходи згаданих елементів ця боротьба продовжуватиметься так довго доки ті, що йдуть на компроміси з ними зрозуміють, що пропагована ними концепція "державности" УССР та, що комуністична партія України є українською це є диверсія проти визвольних змагань українського народу.

Спілка Визволення України в українській визвольній політиці займає становище, що виходить з її безкомпромисових самостійницьких позицій, і це становище заступатиме на форумі УККА".

Прочитану заяву делегати Дев'ятого Конгресу УККА прийняли оплесками, але в "Свободі" про неї не згадано й словом, натомість, поміщено "Деклярацію" "опозиції" з хитро-мудрою еквілібристикою про те, що ОДВУ й "братні" організації не братимуть участі в керівних органах УККА, бо мовляв, їх представники "не могли увійти до керівних органів УККА".

Отже, явна неправда, бо "опозиція" дістала місце і в Екзекутиві й в Політичній Раді і в Контрольній Комісії, а навіть в Громадському Суді. Дістала більше, ніж на те мала право з тією мізерною кількістю делегатів, що їх мала на Конгресі. Самі себе звозували

Відсутність твердої постави з боку Визвольного Фронту й Гетьманської Організації на терені Номінаційної Комісії призвела до того, що уклад політичних сил в УККА, якщо до його керівних органів повернеться "опозиція", буде не в користь безкомпромисових самостійницьких сил. Це мститиметься на корисній діяльності УККА, бо ціль "опозиції" зіпхнути її в знімовіховську колю.

Інформація КУ СВУ

М. Трихрест

В своїй хаті — своя правда, і сила, і воля

(Маніфест національно-суспільної справедливості — християнського націоналізму).

"Розкуйтеся, братайтеся!

У чужому краю

Не шукайте, не пытайте

Того, що немає

І на небі, а не тільки

На чужому полі.

В своїй хаті — своя правда,

І сила, і воля".

1. Деякі узагальнення. В своїй хаті — своя правда, і сила, і воля. Всю глибину світоглядно-ідеологічного устійнення, що його український геній Тарас Шевченко стисло окреслив цими простими словами, пізнає український нарід саме тепер, "во врем'я люте". Мільйо-

ни розстріляних, закатованих, голодом і холодом та лютою каторгою заморених, імення ж їх Ть, Господи, сам знаєш, — такі висліди відсутности в українців власної держави, "власної хати", як установи зосередженого самозахисту нації. Безмежна, тваринна кровожерність ворогів ніколи не мала б для них таких багатих і водночас таких згубних для України жнив смерті, якби діти її одностайно, всією своєю збірною істотою, усвідомили конечність боротьби за свою християнську державу, свої національно-суспільні ідеали. Збагнути всю велич Заповіту Шевченка та втілити його у своє ество визначатиме для українського народу духову й фізичну перемогу, що неминуче й швидко приведе до здобуття

суверенности, отже, й умов для влаштування власного національного життя на своїй землі за християнськими, суспільно-справедливими засадами. Застосування безпосередніх винищувальних дій у наші дикі часи ніколи не настає без попереднього розкладу нападеного табору. Більш того, ідеологічний наступ, підважуючи або й руйнуючи духові сили, а тим самим фізичну відпорність, може навіть вилучити потребу воєнного нападу. Зрозуміло, що розкладова робота напасника може мати такі наслідки тільки тоді, коли в нападеного існують сприятливі для цього умови внутрішньої незгоди, або політичного невісластва. Особливо підступним і наступальним, як всяке зло, є сучасний марксизм-соціалізм-комунізм, що в його московському виданні називається більшевизмом, як "третьою формою московського відвічного імперіалізму". Ця потвора, що є втіленням темних, диявольних сил, метою яких є уярмлення, визиск і нищення людства, могла прийти до життя лише в наслідок розкладу духовости, його, передусім морально-релігійних підвалин та скеруванням її в бік тваринного, жорстокого і себелюбного зарозумілого матеріалізму за засадою "людина людині — вовк".

Змагання за власну суверенну державу в сучасному укладі сил та ідей у світі є тотожне з боротьбою проти московського комуні-імперіалізму. Ось чому гасло в своїй хаті своя правда, і сила, і воля — має тепер всесвітнє значення. Боротьба проти Москви є також змагом за визволення всіх поневолених народів. Передумовою перемоги над московським комуні-імперіалізмом, з огляду на його зброю морального розкладу, є перш за все власна чітка, завершена і в світоглядно-ідеологічному відношенні так само всесвітня, але вже додатня, програма тієї правди, сили й волі, що повинна бути в "своїй хаті" кожного народу.

2. "Хто не має власности, той не має батьківщини". Цей славнозвісний вислів Пітагора в додатковому розумінні цілком покривається з шевченківським гаслом — В своїй хаті — своя правда, і сила, і воля. Інакше кажучи, хто має власність, той має батьківщину. Устійнення Шевченка, так само як і вислів Пітагора, є суворо всією історією людства випробуваною основою побудови відносин між людьми, якщо вони, ці відносини, є і мають бути творчими. Отже, В своїй хаті — своя правда, і сила, і воля, — поєднуючи в широкому розумінні в слові власність духові і матеріальні вартості — релігію, національну, на основі рідної мови, культуру, терени, землю, надбання матеріальної культури тощо — є само рушієм поступу людства, як скажемо, сонце, з Божої ласки, є джерелом життя на землі. Заздалегідь треба умовитись, що під матеріальною власністю, а саме приватною власністю, треба розуміти ту основу, що на ній і з нею, цебто в себе, людина має змогу застосувати свою працю для здобування засобів духово-фізичного існування. Тільки тоді, коли ця основа — поле прикладання праці — знаходиться в посіданні людини на засаді приватної власности, тільки тоді вона може бути певною свого неподільного права на запрацьоване. І навпаки, якщо людина не має приват-

ної власности і поле прикладання праці не є в її посіданні, а належить іншій людині, чи державі, так відразу зникає певність, що визиск не матиме місця. Людина без власности негайно узалежнюється від того, хто її має, й особливо, коли цим мастином є держава, яка може здійснювати остаточний (тотальний) визиск.

Лише засада духово-матеріальної приватної власности для кожної людини є забезпеченням особистої волі і повної вартости її, як громадянина держави-батьківщини. Якщо всі члени даної національної збірноти мають приватню власність, цебто мають можливість прикладання праці в себе в достатніх для здобування засобів духово-фізичного існування межах, то це є водночас не лише виявом найзавершенішої суспільної справедливости — немає ані визискувача, ані визискуваного, — але й підвалиною вже справді суцільної і одностайної національної спільноти. Людина, член такої спільноти, де рівність будується на засаді приватної власности й, отже, достатку, а не убозства, — має що захищати. Вона буде захищати не лише своє впорядковане гніздо, свій добробут, але й державу — лад, як свою батьківщину, що забезпечує їй такий стан. — Багатство громадян рівнозначне багатству держави та її могутности.

Найбільший злочинець всіх віків і народів К. Маркс уложив свою облудонауку марксизму-соціалізму-комунізму, з її засадами — безбожництва, знесення-заперечення приватної власности, класової боротьби та "інтернаціоналізму" — на основі навмисно перебільшеного окреслення — від'ємних рис капіталістичного розвитку суспільства, що й справді визначався визиском, утворенням бігунів у суспільстві — нагромадженням багатств на одному та злиднів — на другому, — розшаруванням збірнот на класи, неминуче ворожі між собою. Спілкуванням мастиних верхівок у міжнародньому мірили з утворенням у той спосіб захланного інтернаціонального дармоїдства, та спробами обернення упосліджених верств різних народів на безпорадну "інтернаціональну саламаху" за гаслом "пролетарі всіх країн єднайтеся", а то з метою розкладу національних спільнот, бо інакше не можна панувати над ними. Ці від'ємні риси капіталізму є, в стислому розумінні, наслідком спотворення засади приватної власности. Й ось тут К. Маркс замість того, щоб піти в напрямі повернення приватної власности до її природнього значення, цебто для кожної людини, він прямує в її спотворенні до кінця. Він у своєму "Комуністичному Маніфесті", виданому в 1848 р., "управнює" остаточне обезвласнення цілого людства, — він зносить — заперечує приватну власність, мовляв, все зло на землі від неї, а не від того, що її спотворено. А загорнення всього народнього добра ніби на користь держави перетворює її на велетенського капіталістичного монополіста в руках згадуваного інтернаціонального дармоїдства з його передньою стежею — марксистами-соціалістами-комуністами, — як рушіями "соціалістичної революції", та імперіалізмом, як поживним середовищем для облудо-науки К. Маркса, як відпоручника отого інтернаціонального дармоїдства, чи хижачтва, що його праве крило, по цьому боці залізної

заслони, складається тепер з різних "прогресистів", демолібералів, "паціфістів" та "співіснувальників", а ліве, — за заслоною, — комуно-большевицької Москви та її поплентачів.

3. Відсутність власности — передумова рабства. Від часів К. Маркса капіталізм в його первісній, нічим і ніким необмежуваний, відміні, поступово позбувся багатьох своїх від'ємних рис. А, проте, "примара бродить по Європі, — примара комунізму", як писав К. Маркс. І ця "примара" вже бродить тепер не тільки по Європі, бо інтернаціональне дармоїдство, яке становить по цей бік залізної заслони стрижень демоліберального капіталізму, намагається постійно повернути його назад, — до первісної відміни нічим і нічим не обмежованої. Воно, те дармоїдство—хижацтво, спромоглося на спілку з Москвою вже перетворити ту первісну відміну шляхом "соціалістичної революції" на державний монополістичний капіталізм з таким необмеженим визиском, ожебраченням та нищенням підвладних тієї "держави"-молоха, якого ще світ не бачив. Та "держава", під облудною назвою СССР, зі своєю владою "на місцях" у вигляді марксистів-соціалістів-комуністів, як передньої стезі та водночас відпоручників інтернаціонального дармоїдства і московського імперіалізму-колоніалізму, створенням нестерпних умов існування підвладним, тим самим постійно провокує їх спротив, чи лише незадоволення може тільки в думках, та тручає їх на свої млини смерті, як "ворогів народу", чи "шкідників" або "буржуазних націоналістів".

Найголовнішим запобіжним хлипаком у тому проклятому інтернаціонально-дармоїдному і московсько-імперіалістичному казані визиску, злиднів ненависті та смерті є національне питання поневолених народів, проти якого постійно спрямовується "благородний гнів" носія "передової соціалістичної культури", чи то пак "старшого брата" — москаля, що його покищо й підготовується за рахунок поневолених народів. Таким чином нестримане загарбництво москаля в його страмуванні проти націоналізму поневолених народів має в намірах інтернаціонального дармоїдства та московського імперіалізму велике значення. Без цього може й самі москалі не витримали б тиску отого державного капіталізму, як вияву марксистів-соціалістів-комуністів в дії, що водночас є величезною колодою на шляху розвитку творчих сил людства. Тоді й націоналізм уярмлених народів, який завжди є найслабшим місцем усіх імперій — їх "ахілловою п'ятою", швидше прийшов би до свого здійснення — побудови й відбудови "своєї хати" — своїх держав з меншими жертвами, що їх треба буде принести для розвалу московської в'язниці народів та для ударемнення диявольських намірів інтернаціонального дармоїдства.

У противагу інтернаціональному дармоїдству та московському імперіалізмові з його терористичним державним капіталізмом з приватно-власницького капіталізму по цей бік залізної заслони вилонилася найбільш поступова в напрямі суспільної справедливости його національна відміна. Отже, національний капіталізм, який

визначається передусім залученням робітництва до участі в прибутках піприємств, а подекуди навіть до співвласництва, становить смертельну небезпеку для інтернаціонального дармоїдства та московського імперіалізму, а їх духовна зброя марксистів-соціалістів-комуністів, втрачає свою гостроту. Приватно-власницький національний капіталізм, який прямує до здійснення гасла про "свою хату" для кожної людини, одного боку, та державний монополістичний капіталізм, як витвір марксистів-соціалістично-комуністичної системи, — з другого боку, становлять протилежні бігуни. — З одного боку, по цей бік залізної заслони, йде досить швидко наближення до суспільної справедливости, а з другого — за залізною заслоною — є цілковите її заперечення.

"Чому дурний — бо бідний, а чому бідний — бо дурний". Ця стара українська приповідка, що з головою покриває марксову "премудрість", мовляв, "буття визначає свідомість", вичерпно висвітлює московсько-большевицьке мистецтво влади. Тримати своїх підвладних завжди в чорному тілі та голоді — найпевніший спосіб робити з них дурнів. Але утримувана й вічно голодна людина є тупа, байдужа, кволо думає, а голодне — нездатна на спротив, особливо, коли її дух знівечено у висліді занепаду релігійности та пропагандою "інтернаціоналізму". Отже, поруч з найжахливішим духово-фізичним терором, московський комуно-імперіалізм робить усе, щоб забрати від своїх підвладних якнайбільше і дати їм якнайменше, особливо, коли вони є "націоналами" — не москалями. Якщо буття є рабське, то й свідомість така. Ось чим кермуються московські комуно-імперіалісти в своїх поступуваннях супроти підвладних. Так постала "держава" рабства для робітництва і колгосного кріпацтва. "Стахановщина" — це грабіжницька, потогінна організація праці з оплатою її за мірою виробітку, а не за часом та з оглядом не на пересічну видатність, а на найвищу, досягнену до того ж у навмисно створених винятково сприятливих умовах, для "зразка". Тому ніякий робітник в звичайних умовах не може досягнути встановлених таким робом показників виробітку. Тому робітники мусять "добровільно" працювати не по 8, а по 10-12-14 годин на добу. Інакше буде зменшено й без того нужденну платню. А страйки? — Минулося! — Це не той приватно-власницький капіталізм, коли можна було шукати кращих умов через страйки. Володіючи неподільно всім добром народу, московський комуно-імперіалізм прикривається його іменем, мовляв, народ, а не ми є господарем усього. Отже, як може народ сам у себе страйкувати? "Контрреволюція, саботаж" — кричать "вибранці" народу. Заслання, в'язниця, постріл у тім'я — ось що передбачають "закони" в "робіничо-селянській" державі за страйки, "прогул", чи за "летунство", або спізнєння протягом кількох хвилин.

(Далі буде)

«Та людина, яка однаково любить чужу націю як свою — ця людина шкідлива для суспільства».

Теодор Рузвельт

Про «творчість» Т. Масенка

Після того, як п. Г. Костюк надрукував свого листа у «Листах до приятелів» і окреслив підсоветського письменника й поета Тереня Масенка як «людину чесну й віддану справі української культури», я придбав два томики творчості Т. Масенка. Том I «Поезії» і том II-ий «Поєми, переспіви і пісні», це є ювілейне перевидання з нагоди його 60-ти річчя 1963 року й вже за малим винятком друківаних раніше творів в різні роки.

Звичайно, в тих двох томиках не залишено «поетичного» низкопоклонства, похвал та звеличань Сталіна. Видані ж бо ці книжечки за панування Хрущова, а тому, мабуть, для підтвердження поетової «відданості українській культурі» згідно з твердженням п. Г. Костюка, є й такі «твердження»:

Слава те, краю велична Обнова,
Подвиги партії, подвиг Хрущова:
Так про щастя душа промовляє.

З листів до Редакції

Вельмишановний Пане Редакторе!

В попередньому числі «Місії України» поміщено мій допис «Терень Масенко і Г. Костюк». Але в тексті, незважаючи на моє вилучення деяких помилок й пропусків, які дехто може по своєму розуміти. Тому прошу Вас помістити, як слід:

1. Надруковано: «Вільна Україна» ч. 16, 1954 року, а має бути 1957 року.

2. «Через десять років», а треба: «Чому саме тепер, а не зразу».

3. Змішано до купи дві різні справи. Надруковано:

«На це я ґрунтовно відповів, але редактор «Вільної України» так надүжив своїх редакторських «прав», що починаючи від наголовку й аж до кінця воно було не схоже на те, що я писав», а треба: «На жаль мусив також ґрунтовно відповісти». За цим абзац: «При цій нагоді мұшу сказати, по п.п. редактори «Вільної України» вжили своїх редакторських прав так починаючи від наголовка й аж до закінчення, що це мало для мене не вигідний наслідок».

4. Надруковано: «...бо він мені сказав: записаного очевидно не викреслю», а треба: «З причини його відмовлення від того, що він мені сказав, — записаного, очевидно, не викреслю» (3 щоденника).

5. Надруковано: «Знав ближче» Тереня Масенка, який писав», а після цього пропущено цілий абзац такого змісту:

«Нема в нас більшого в житті, нема світлішої нагоди — як славити партію» — значить славити українською мовою жорстокого поневолювача України. І ще: «Кажемо всім найдорожчі слова: Слава російському брату-народу, слава визвольнику світу Москва».

З правдивою пошаною

Ф. Мелешко

Земля радості миру фортеця!

Ти вливаєшся в Києва серце,

Пвносила й щаслива земля!

(Т. 2-ий, ст. 171) липень 1962 р.

А в пісні про Київ на ст. 24-й є таке:

Серцем Московського,

Сонцем — весною

Світ нам дружба міцна, бойова

Київ святковий

В праці чудовий

Славу Хрущову наш Київ співа.

А тепер вже за такі похвали книжка нищиться. І кінчається ця «пісня» такими рядками:

Ти, Україно Радянська, цвітеш

Леніна славиш

Партію славиш, (хіба нізащо? Ф. Мелешко)

До Комунізму з народом йдеш!

1949 р.

Другий томик починається віршованим романом «Степ» (Харків-Одеса 1937—1938 рр.) Значить, у часи ежовщини. Отже тоді саме, коли в Україні гарцював червоний оскраженілий терор. Остаточно донизувалася свідомість й малосвідомість, насправді нічого невинна інтелігенція. І далі безоглядно тероризувалось і наново нищилось недокінчене голодом у роках 1932-33 селянство. Тодіж то заповнювались постріляними оті винницькі могили. А поет Т. Масенко наче нічого про те не чув і не бачив. Та й показує в тому «романчиківі» в ролі головної особи під ім'ям Тодоса Орленка. І віршує: «Те село, де Орленку Тодосу, цвіт весни довелось зустріть, стародавньою назвою — Роси». Цебто насправді Глодоси на Херсонщині. Писалося ж те головне для того, щоб повплітати до того спалювання своє й звеличення чуже. Ось хочби: Назвать рідною справою тих петлюрівських ганчірок», — це на ст. 49, а вже на 51: «Слався Жовтень» на ниві зеленій всіх народів серця і вуста... і заокруглює свою 17-ту «Октаву» так: «Скажуть люди: Добридень Ленін, ти у Жовтень приніс нам весну!» (насправді ж приніс пекло — Ф. М.).

Аж на 72 сторінці поет приходить до такого рішення: «І скоро будемо Петлюру кінчати...» — оце написано через яких одинадцять років після того, коли Симона Петлюру було замордовано, очевидно, Масенковим побратимом Шварцбартом. У своїх творах Т. Масенко не раз згадує лихими словами Грушевського і Винниченка. Та щожби то він був за радянський поет, щоб не паплюжив своїх і не звеличував жорстоких окупантів-москалів поневолювачів українського народу.

* Т. Масенко все пише Жовтень і Великий Жовтень з великої букви. Ф. М.

Та вже особливо дістається від Т. Масенка його односельчанам, що вели ще з весни 1917 року пробуджуючу українську національну справу, були організували сильне Вільне Козацтво й воювали з московськими заїдами-большевиками. І понавіршував він стільки тих наклепів, що при нормальних обставинах, це б йому багато коштувало. Подамо з того тільки деякі витяги:

Вже під вечір поширились чутки:

Дід Шуліка на допиті вмер...

І на сходку всіх скликали хутко

Бондаренко й Мелешко — есер. (ст. 65)

Хтож вони були оті “душогубці”, що під час допиту замордували бідного діда? Бондаренко тоді був Головою Товариства Вільного Козацтва і Нач. Штаба УВК. Мелешко тоді був у тих Росах-Глосах Головою Волосної Народної Управи і Головою Стратигічної Ради УВК. І ось на тій же сторінці ще один наклеп:

Оточили, як злодії, хату,

Збили двері із петель старих,

Збили з ніг сиву матір стареньку,

Ми на вивели в ніч в тишину.

І Мелешко стріляв Шестиренка.

А в “Епілозі” цього роману “Степ” є ще й такі спогадання своїх односельчан, в цьому й автора Ф. Мелешка, що нижче подаємо:

А тепер нахваляєтесь, звідки,

Недайкаші, Мелешки — кати?

Ви пішли у які контрозвідки,

Щоб собачий свій харч зберегти?

Вже тепер ви баронам чи лордам,

Тридцять злотих одержавши в їх

Продали свою вовчу породу

В паперових державах своїх!

Ви самі собі вибрали смітник, —

Ви в могилі фашистській мерці!

І не ступить з вас жодний негідник

На оновленій землі оцій.

До цієї віршованої гідоти неварто додавати коментарів — вона сама за себе говорить і характеризує її автора.

**

Посереднє місце в цій книжці займає поема, розписана на 48-ми сторінках під наголовком “Марія Ульянова”. Значить мати В. Ульянова — Леніна. Цебто мати — Марія, яка породила й виховала такого типа, який став найжорстокішим катом українського народу. Ні один із попередників москалів, поневолювачів України, не може дорівнюватись до сина матері Марії Ульянової. Виведена ж ця мати в поемі “нашого” поета в такому тоні, наче вона обдарувала світ таким спасителем, “до якого не може дорівнюватися і Сам Ісус Христос...”.

В цьому саме творі Т. Масенко найяскравіше показав, якій культурі він відданий. Якби ця поема була написана, скажім, року 1925, а не 1955, як це подає автор, то ще було б якість виправдання. На той час

український народ хоч і був уже в жорстокий спосіб позбавлений своєї державности, хоч і пережив уже один голод, але тоді саме — 1925 р. — розвернувся “НЕП” і хоч не було голоду. А ось уже на рік 1955, який скільки бід, винищень і трагедій український народ не зазнав, а першопочатківець усього того був син отієї москалихи Марії — Володимир Ульянов-Ленін. Про те, що заподіяв той “синок” Україні, тепер уже добре знає цілий світ.

І ось тут виникає питання, яка внутрішня сила може подіяти на українця поета, щоб він дістав надхнення до писання поеми про ту матір, яка породила ката України, а одноразово ще й так звеличати в тій поемі того ж ката? Щоб щось таке написати чистою українською мовою, то треба бути абсолютним негідником, зрадником і запродавцем.

Думаємо, що від одного тільки страху, підлабузнення й матеріального інтересу так писати не можна. Треба бути просто двоєдушним. Про це саме й постаралися учні того, матір якого так оспівує Т. Масенко в своїй поемі “Марія Ульянова”.

Саме оформлення цієї поеми показує, що на поета не робилось ніякого зовнішнього тиску. Четверо ним поданих “мото” показують, що він перед написанням простудіював чималий архівний матеріал про всю родину Ульянових. Значить, поет постарався ґрунтовно написати цю поему, щоб, як кажуть, і комар носа не міг підточити, щоб написане робило відповідне вражіння. І ще й у такий спосіб замаскуються та виправдовуються злочини сина Марії — Леніна, його учнів і послідовників у знищенні мільйонів українського народу. Мета ж цієї поеми все таж: плювати й паралізувати відпорність та боротьбу українського народу з комуно-московськими поневолювачами.

Цей українець-поет, згідно проголошення голови Об’єднання письменників “Слова” п. Г. Костюка “відданий українській культурі”, — патетично віршує:

І пройшла з ним стодоріг (значить Мати)

Щоб Ленін, славний син Росії,

Справдив століть визвольні мрії,

Для щастя людства переміг! (Ст. 122)

Що коштувала та перемога для українського народу, зайво повторювати. Т. Масенка ж щиро оплакує разом з матір’ю Леніна цілу родину Ульянових:

Царя веління, з ласки бога

Усі повішені...

І далі:

Імення Саші (брат В. Леніна)

Крик і стогін!

Хитнувся світ, зникла дорога і

На камінь падає вона. (Ст. 141)

Значить, Марія мати впала на камінь, коли довідалась, що повісили її сина Сашка. Чи цей поет хоч у думках собі згадав, пишучи оте, скільки то мільйонів матерів-українок на всіх широтах рідної землі падали мертвими з велінь сина тієї матері — Воло-

димира Леніна? А він, Т. Масенко, “потішає” українців — читачів далі:

У тривожний цей час
Ілліча ми чекали:
Хоч на десять хвилин!
Він — порадник один
Всі ми віримо, знаємо! (Ст. 151)

І ще пригадуємо, що це було написано в 1955 році, щобто тоді, коли в ім'я лєнінових ідей його послідовники-комуністи вже тридцять вісім років у різні способи винищували український нарід.

Під кінець ще треба сказати, що, на привеликий жаль, не один Т. Масенко так “відданий українській культурі”, а були і є далеко талановитіші так звані радянські письменники і поети, які зі страху, повинности чи любови вихваляють у своїй творчості ворога і тим допомагають йому нищити і далі тримати в неволі український нарід. Імен їх тут ми не подаємо, бо і без цього вони є добре знані, як на Україні, так і в цілому вільному світі.

**

Тільки оце недавно до наших рук дістався журнал “Україна” ч. 36 за вересень 1965 року. На сторінці 12-ій цього сказати б, мистецько-пропагандивного журналу уділено місце й поетові Т. Масенкові. На переді коротенька довідка про нього і його творчість, посередині світлина, а далі два вірші. Перший — можна б назвати поемою, що має п'ятдесят шість рядків під яскравим наголовком “СВЯТИНІ РІДНОЇ МОСКВИ”, а під ним на вісім рядків віршик, що починається: “Любіть красу своєї мови”.

Як тільки починаєте читати отой перший, то зразу показується стара пісня, хіба тільки “вспівувана” іншими словами — підлабузне вихваління “Святині Рідної Москви”, з якої розливається жахливокрива-

ве поневолення та нищення різних народів, а в першу чергу українського. Є в цій поемі й такі “перлини”:

Ти дивом, казкою чудовою
Була Москва завжди мені,
Немов з Наташою Ростовою
Шукав тут молодості дні; (?)

І так вірний слуга Москви розширив свою хвалу, щоб саме в центрі вірша пролунала така “канта”:

Бо чую землю, рясом встелену,
Де зріє хліб на всі часи
Я поклонюся знову Леніну
За світ надій і краси.

А під кінець цієї тарабанщини аж вигукує мабуть з радощів вірної служби катам:

Злітаю знов. Лечу над хмарою
І знову думкою живу.
За шире серце вічно дякую
І славлю з братами Москву.

Образно ж кажучи, на ділі воно виглядає ще й так: Масенко почепив ворогам паникадило з тією метою, щоб не був покараний за те, що він поставив свічку і своєму народові у вигляді таких слів:

Любіть красу своєї мови,
Звучання слів і запах слів.
Це квітка пишна і чудова
Широких батьківських степів.

До речі треба сказати, що тепер саме є для українських поетів і письменників бодай така тимчасова “відлига”, коли не карається за вихваління рідної мови. Чи так воно залишиться — тяжко сказати. Останім віршиком Т. Масенко показав, що й він від молоді не відстає. Ріжниця між молодими поетами і Масенком така, що він усе залишається москоідеоложником, чого за малим винятком молоді українські поети уникають.

З ДІЯЛЬНОСТІ АВПН

В неділю 13-го жовтня ц. р. в готелі Тафт в Нью Йорку відбулося чергове засідання Екзекутиви й Ради Директорів організації Американці за Виволєння Поневоленних Націй, на яку до її складу було прийнято нових членів, а саме: Індію, Вірменію, Китай (національний) і Словакію. Індійську групу в Раді Директорів репрезентуватиме Рт. Рєв. Рамкрішна С. Модак, вірменську д-р А. Шамам'ян, китайську д-р Петер Р. О. Чанг і словацьку п. Т. Ветеско. Крім цього було вибрано цілий ряд директорів окремих департаментів АВПН: Внутрішньо-американського, Завнішньої Політики, Об'єднаних Націй, Організаційного, Фінансового, Політичного й Публікацій і інших.

На голову Політичного Департаменту й Публікацій вибрано ред. В. Коваля — члена Ради Директорів від СВУ. На голову Організаційного Департаменту вибрано інж. О. Ховайла — члена Ради Директорів від СВУ. На голову Департаменту Фінансів вибрано члена СВУ д-ра О. Ничку, який також є членом Екзекутиви АВПН.

Крім цього обговорено програму зустрічі “Схід і Захід”, яку влаштовують спільно АВПН і Індійська репрезентація 26-го жовтня ц. р. в Нью Йорку. Кожна національна група на цій зустрічі має бути репрезентована відповідною делегацією в національних строях зі своїм прапором.

В програмі мистецька частина з виступів різних національностей.

Поет-комунар

(Продовження з попереднього числа)

В 1947 р. В. Сосюра друкує збірку віршів "Щоб сади шуміли", за яку в 1948 р. одержує сталінську премію, а в 1953 р. появляється його збірка "За мир".

Воює В. Сосюра тут не лише проти "чорного" світу капіталу, але й проти обох українських еміграцій — старої й нової.

У вірші "Запроданцям" (1953 р.) на нашу адресу він пише:

Ви продавали Україну
й під ноги слались, як сміття,
усім, хто нам бажав загину,
і гнули перед ними спину,
криваві виродки життя!

Але не буде вороття
тим дням, коли ви жирували
і ледь не репались од сала,
ті дні пішли у забуття
і не повернуться ніколи.

Для вас судьби замкнулось коло
й погребні дзвони одгули.

Коли ж із неї вас прогнали
жебракувать в чужі краї,
а нагробоване забрали,
ви зненавиділи її.

Прийшла до вас негоди журя
з відплати огням мечем,
ви проти неї стали хмуро,
й полтавський адвокат Петлюра
став вашим богом і царем.

Колосся десь під вітром лине,
як моря шумного вали...

І покупця на Україну
тоді ви в кейзері знайшли.

Ви приповзли до нас, як змії,
з полками лютими заброд.
Та з допомогою Росії
український вигнав вас народ.

Ми оновили все з любов'ю,
і знову розцвіли сади,
де ви пожарами і кров'ю
свої позначили сліди.

У вільній праці геній людський
щасливо глянув у блакить,
та замість кайзера Пілсудський
хотів Вкраїну в нас купить.

З народом російським ми дужі
в єднанні братньому завжди.

Не побоялись ми біди
й знову спинились ви в калюжі.

Глуха, безсила і сліпа
не допомгла вам лють зміїна.
Як сад, розявігла Україна

під знаком молота й серпа...

О, рідний край, о рідний дім,
о, земле радістю багата,
колгоспних сіл краса крилата
і сонце Сталіна над всім.

А десь на смітнику чужому
в чужих лахміттях ви гнили.
Де "ваші" землі, "ваші" вишні?
Усе розвіялось, як дим...

Який фінал? Пани колишні
і холуї панам чужим.

Та що й робити вашій банді,
коли програли ви бої?
На шпигунів і диверсантів
нові вас вчили хазяї.
І засилали на Вкраїну,
як чорну нечисть і як гадь,
щоб трударів в слухну годину
труїти, різати і вбивать...

Й замість Петлюри, що в Парижі
упав од кулі, як бандит,
Бандеру ви зняли на щит,
щоб наміри здійснити хижі.
Коли ж фашистівська орда
посунула на край труда,
щоб покорити нас під ноші,
за нею їхали в обозі
ви блідо в бренькоті бандур
під канонади перекасти,
мов зацвілілі експонати
з музею воскових фігур.

Ви думали, що вас зустріне
із хлібом-сіллю Україна
під урочистий дзвін церков,
а вас із лісу, із туману
стріляла куля партизана
і потекла гадюча кров.

І після бурі, після мли
настала соначна година.
Нам росіяни помогли
звільнити землю України,
звільнити і воз'єднать її.

Ми зводим сталінські будови,
до комунізму ідучи.
Сади, сади по всій Вкраїні
і лісосмуги молоді.
І в дружбі сталінській єдині
ми в животворчому труді.
Хай грають серця струни чулі
Я гнівом слово окрилю.
Так. Заслужив Петлюра кулю,

Бандера матиме петлю...

І марні спроби Пентагона
І Федерального бюро, —
не никне долу стяг червоний,
як не тече назад Дніпро.
На все прийдешнього вершини
поклали сонячну печать.
О, ні, ніколи України
од СРСР не одірвать...

Кінчається сталінський патріотизм В. Сосюри так:

То ж гиньте, гиньте, ненависні
з тавром Іуди на чолі!
Ви вийшли із болота й бруду
й в болото підете, як гадь,
а нам все так же сонце буде
над Батьківщиною сіяє.

В 1954 році з'являється збірка віршів В. Сосюри "В саду батьківщини". Присвячена вона 300-літтю "воз'єднання" України з Росією. Про це московський холуй пише так:

О, Русь моя, сестра білава України,
цвіте в душі моїй берез твоїх краса,
і шум сосон твоїх, і зорі
мов з шипшини,
що виткали твої і землю й небеса.

За тебе йшов на бій я на полях Вкраїни,
Я, твій смуглявий син, як України син.
Ви — матері мої, і вам мої хвилини,
і кожний подих мій, і спів, і серця дзвін.

А ось один з віршів Москві:

Я про Москву співаю знову,
її люблю еством усім.
Москва — яке коротке слово,
а скільки змісту в слові цім.
Москва — у полі стигне жито
і гул машин, і шум дібров.
В цім слові будуть вічно жити
народів дружба і любов.

За тебе йшли ми на багнети,
щоб вічно ти була жива.
І пісню цю, як дар поета,
прийми, любов моя, Москва!

Далі оспівується мініних і пожарських—московських полководців, які "поширювали" московську імперію.

Вірш про Суворова:

Твоя відвага соколина
сіяє нам крізь даль віків.
Не раз ти ставив на коліна
Росії лютих ворогів.
Ти простягнув звитяжні крила
аж за Дунай, і у громах
твердині горді Ізмаїла
перед тобою впали впрах.
Ти в Альпах брав, де хуги варта,
за висотою висоту
і мародерів Бонапарта
громив на Чортовім Мосту...

Перед пам'ятником Пушкіну, який глумився над Мазепою В. Сосюра затоптав всю українську гідність: Ти, як живий, стоїш передомною, у сляві ввесь, подібний до меча. І я цілую край твого плаща, що ти зросив гарячою сльозою.

Вся ця "поезія" В. Сосюри, не лишилися поза увагою Москви. Він був нагороджений орденами Леніна, червоного прапора, "Знак Пошани" та різними медалями.

Не може бути жодного сумніву в тому, що Москва та її "Товариство дружби і культурного зв'язку з зарубіжними країнами", в особі В. Сосюри втратили дорогу для них людину.

Відійшов у вічність один з московських трубадурів, типу смолича, рильського та тичини; один із зрадників та запроданців України; відійшов поет-комунар, осиротивши Колосову з її бригадою, з якою наші "культурники" на чужині падаючи з ніг "нав'язують контакти".

З ЕМІГРАЦІЙНОГО ГУМОРУ

В газеті "Новое Русское Слово" з 9-го листопада ц. р., яка появляється в Нью Йорку, надруковано замітку "В ньюйоркском університете". З неї довідуємось, що програму вечора "русской самодеятельности", який влаштували студенти й викладачі "Русского отдела університета" провадив його аспірант Микола Степаненко.

Так, так, — той самий М. Степаненко з УРДП, якого, як довідуємось з вірогідних джерел, ОУН-мельників-

ців на засіданні фракції УНРади, яке відбулося 14-го листопада ц. р. в Мюнхені, висуває на пост Президента ДЦ УНР.

А голова ЦК ОДУМ-у п. Французенко, теж не відстає від свого вожда й читає доповіді про... А. Пушкіна — непревзойденного русского поэта". Про це також писала згадана газета.

Чи не гумористи оті мельниківці?

«Герой тішиться славою, а раб матеріальними надбаннями». Кіплінг

«Хто не боронить своїх прав, той сприяє агресії на себе самого».

Спенсер

«Будь приготований, ще раз будь готовий, бо тільки тоді можна мати успіхи». Кіплінг

«Любов іде впарі з ненавистю, або їх взагалі немає».

Вілліам Шекспір

НЕ ОПОЗИЦІЯ, А ДЕМАГОГІЯ

Шантаж і демагогія "опозиції" в УККА досягли гігантських розмірів. У "Вільному слові", в "Новому шляху", в "Українських вістях", в "Українському слові" й "Українському житті" появилася вже ціла злива статей, звернень і відозв підписаних змінюхівовсько-советофільськими середовищами, які аж з шкіри вилазять, щоб збити з пантелику українське громадянство "загрозою" для української політики, що її нібито збирається провадити з рамени УККА "визвольний фронт", а зокрема його "ставленик", як вони пишуть, проф. Л. Добрянський.

Не відстають від цієї демагогії й деякі інтелектуальні базікали, які все ще запитують:

А, що заважає співпраці між "визвольним фронтом" і "опозицією"?

А тим часом, "опозиція" приймає активну участь в "зустрічах" круглого стола з висланниками Москви (Вірський, Драч, Кочубей, Павличко і інші), що оце знову появилися в ССА й Канаді.

В Україні шаліє московський терор проти української інтелігенції, лівідуються рештки міністерств "суверенної" УССР, а між ними й міністерство культури, а члени "опозиції" оплескують на літературних вечорах агітпропа Павличка, що читає вірші про Леніна в центрі українських "буржуазних націоналістів" — Нью Йорку.

Найслабшим місцем демагогів є перенаголошуване ними "опанування" УККА "бандерівцями" (визвольний фронт). Досягають вони цього промовчанням факту, що до більшості на Конгресі УККА також належали Спілка Визволення України, Українська Гетьманська Організація, Селянська Партія (СЗСУ) і цілий ряд інших організацій. І найголовніше, що в цих організаціях є найбільший відсоток українців з Наддніпрянщини, що стоять на безкомпромісових самостійницьких позиціях.

Звернення й відозви демагоги підписують десятками організаціями, з поміж яких вісім є прибудівками одних і тих самих політичних груп, щож до більшості, то її окреслюють лише словом "визвольний фронт", збуваючи мовчанкою цілком незалежні від цього фронту інші політичні середовища.

Одним словом "ловкость рук і ніякого мошенства"!

І не випадково демагоги й шантажисти з т. зв. "опозиції" збувають цілковитою мовчанкою політичний аспект всієї справи. Перечитайте їхню писанину. Ніде не натрапите на слово "реалітети", "контакти", "зустрічі". Якраз те, що унеможливило будь-яке порозуміння на терені УККА між самостійниками й змінюхівовцями.

В одній з постанов УККА записано, що УККА є проти будь-яких контактів з висланниками Москви, а тих, що цієї постанови не дотримуються, буде видалено з його органів. Ця ухвала була затверджена Дев'ятим Конгресом, але через тиждень після цього "опозиція" заповнила залю, яку винайняв "круглий стіл" (членами якого є майже всі члени "опозиції"!) для зустрічі з представниками УССР в ОН. Отже з офіційними агентами Москви!

Цим разом вже не може бути викрутку, що вони зустрілися з представниками "української радянської" культури, як це було раніше.

Таким чином "опозиція" відкрито демонструє що вона не **респектує** постанов найвищих органів УККА. А Екзекутива УККА замість того, щоб витягнути з цього практичні висновки й видалити зі свого складу ігнорантів, товче воду в ступі, як це було на засіданні ново-вибраної Екзекутиви, що відбулося 18-го жовтня ц. р. про "порозуміння" з "опозицією"? Для цього навіть покликано спеціальний "безпартійний" комітет, який має узгіднити "розбіжності", щоб притягнути "опозицію" до УККА?

Світовий Конгрес Вільних Українців не сміє відійти від принципів безкомпромісового самостійництва, бо інакше він свого завдання не виконає, а шантаж "опозиції", яка вже пописує, що від "порозуміння" на терені УККА залежатиме також її участь в згаданому Конгресі, хай нікого не лякає. Мова бо йде про збереження української самостійницької ідеї серед українців в розсіянні і їх відношення до визвольних змагань українського народу, а не про поступки ворогам цієї ідеї.

Демагоги й інтелектуальні базікали пописують на тему "співпраці" між УККА й УНРадою.

Чи не комедія? Таж "урядовими" партіями в УНРаді є якраз ці самі середовища, що становлять "опозицію" в УККА.

До Екзекутиви УККА не номіновано представника УРДП тому, що ця партія уважає УССР за "державу українського народу", та молиться на здобутки "жовтня". **А в УНРаді вона верховодить "політикою"!**

Чи може бути "співпраця" між УККА й УНРадою, коли цієї "співпраці" немає з "опозицією" в самому УККА?

До УНРари належать також ОУН-мельниківців, соціалісти, УНДС, отже середовища, які не бажають брати участі в керівних органах УККА, бо УККА проти контактів з висланниками Москви. Вся інша демагогія не є суттєва!

Коротко і ясно: Між УККА й УНРадою співпраці немає і не буде з згаданих причин.

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ О. ПРОТ. ІОСИПА ВАСИЛІВА

Дня 5-го червня 1964 року в лікарні Квін Елізабет, в Торонті, упокоївся в Бозі на 65 році життя о. прот. Йосип Василів.

Народився він 13-го квітня 1900 року в містечку Тишівцях, Томашівського повіту на Холмщині в селянській родині. Батько покійного Степан, овдовівши постригся в ченці й прийняв ім'я Св. Серафима. Згодом він був Архимандритом у Почаївському, Крем'янецькому і Загасцькому монастирях. У Крем'янецькому монастирі, Архимандрит Серафим був відомий зі своєї опіки над неможливими семінаристами та курсантами даяківської

школи. Один час він був настоятелем монастиря в Білові.

В родині покійного о. прот. Йосипа Василюва було більше духовних осіб. Його дядько по матері бл. п. о. Архипресвітер Іван Левчук був на парафії в родинному містечку Тишівцях. Другий дядько св. п. о. Григорій Левчук довгий час був священником на Холмщині, а в 20-их роках, опинившись на Наддніпрянщині, де ходив із села до села, виконував обов'язки священника. В 30-их роках там загинув.

Двоюрідний дядько по матері блаж. п. Єпископ Амвросій Гудко був деякий час Архимандритом Почаївського монастиря, а потім Єпископом у Житомирі й Кам'янець-Подільському. Він загинув мученицькою смертю від рук большевиків.

Св. п. о. Й. Василів вчився в гімназії, спочатку в Любліні, а закінчив в Житомирі, в Україні. Після закінчення Духовної Семінарії у Крем'янці, на Волині, він одружився з Єлизаветою Білецькою. В 1923 році був висвячений у священники Митрополитом Дионісієм.

Тяжкий шлях священника довелося пройти покійному під польською окупацією на українських землях Холмщини, Полісся й Волині.

Посилена польонізація, включно з вимогою викладати релігію в школі, читати Святу Євангелію та виголошувати проповіді польською мовою, не заломила покійного, навпаки, вона додавала сили до дальшої невтомної боротьби за віру українську православну, за незалежність та самобутність українського народу.

Св. п. о. Йосип Василів був чи не самотнім священником в цілій Поліській Єпархії, який в 1924—1934 роках читав Св. Євангелію й виголошував проповіді українською мовою. Але через зайняте їм тверде становище проти викладання релігії польською мовою, він був змушений перейти у Волинську Єпархію. Тут в роках 1934—1939 він був одним із перших священників, що започаткував в церковних богослужіннях українську мову.

Завжди разом із своєю невідступною й невтомною дружиною Єлисаветою, а згодом і підростаючими доньками, покійний ніс у села Холмщини, Полісся й Волині світло науки й українську національну свідомість. Дружина покійного активно працювала з молоддю: організовувала театральні гуртки, влаштовувала національні імпрези. Разом з дружиною св. п. о. Й. Василів дбав про економічне піднесення селян, дораджував їм і допомагав матеріально.

На парафії в селі Боголюбах Луцького повіту покійний влаштовував дітей, бувших вояків армії УНР, які постійно перебували у Варшаві, на літні вакації серед селянських родин у своєму й сусідніх селах. За це був нагороджений наперстним хрестом бл. п. Митрополитом Полікарпом, що був в той час вікарійним Єпископом Луцьким.

В селі, де св. п. о. Й. Василів мав парафію, він був опікуном членів ОУН.

І коли в 1939 році совети "визволили" західньо-українські землі, а покійного було закликано до НКВД, членів ОУН у 1940 році допомогли йому перейти кордон

через Буг.

Опинившись знову на рідній Холмщині він продовжував священство, спочатку під адміністрацією свого дядька протопресвітера Івана Левчука, а потім в юрисдикції Митрополита Іларіона, що в той час був Єпископом Холмським і Підляським.

В 1944 році о. прот. Й. Василів залишив рідну землю. Опинившись у Німеччині, він був членом Церковного Управління УАПЦ.

В 1949 році виїхав до Канади на призначену Митрополитом Іларіоном парафію в м. Күрок в Саскачевані, а в 1950 році став нагороджений чином протоієрея. Урочистості довершив Митрополит Іларіон в Соборі святої Покрови у Вінніпегу.

Останні роки о. прот. Й. Василів належав до юрисдикції Митрополита Богдана, зверхника Української Православної Церкви в Америці й Канаді. Покійний один рік обслуговував парафію в Ріджайні, в Саскачевані.

Крім праці на церковно-релігійному полі, св. п. о. прот. Й. Василів приймав активну участь у суспільно-громадському й політичному житті. В Торонті він належав до Осередку Спільки Визволення України й був головою його Контрольної Комісії. Також був членом Крайової Управи СВУ в Канаді.

Похорон покійного відбувся 9-го червня 1964 р., який перевела Катедра св. Володимира в Торонті. Св. Заупокійну Літургію відслужили отці: о. митр. прот. П. Самець, о. митр. прот. Дм. Фотій, о. прот. Магас, о. Т. Міненко, о. С. Гүцуляк. Похорон очолював Архiepіскоп Михаїл. Співав хор під кер. п. П. Семченка.

Крім духовенства, в похоронній процесії була родина покійного, члени СВУ, приятелі, знайомі й вірні Катедри св. Володимира. Поховано сл. п. о. прот. Й. Василюва на цвинтарі Проспект.

Прощальне слово над могилою виголосив о. митр. прот. П. Самець, а від мирян і СВУ прощав покійного проф. М. Садиленко.

Після похорону в залі при Катедрі св. Володимира відбулася тризна з участю Високопреосвященного Архiepіскопа Михаїла, Всечесного Духовенства, рідних та вірних, на якій щире слово про покійного виголосив о. С. Гүцуляк, а спогадами про нього поділилися з присутніми диригент п. Ю. Скібінецький.

В глибокому смутку залишилася паніматка Єлисавета, доньки: Катерина й Любов, зяті: П. Сидоренко і Я. Базюк, та онуки: Василь, Галина, Андрій і Наталя.

Родина покійного висловлює щире подяку Високопреосвященному Архiepіскопові Михаїлу, Всечесному Духовенству, Управі Катедри св. Володимира, катедральному хорові, диригентам Ю. Головкові і С. Семченкові, членам СВУ, знайомим покійного та всім, що супроводили покійного на вічний спочинок.

Пані д-р Т. Реві велика подяка за фахову й сердечну опіку над покійним під час його хвороби та за покладження похоронних справ.

Хай Всемогутній Господь винагородить усіх Вас стократно.

П. Сидоренко

УЧАСТЬ АВПН У ВИБОРЧІЙ КАМПАНІЇ

Згідно з політичною платформою АВПН, організація підтримує у виборчій кампанії сенаторів, конгресменів чи губернаторів окремих стейтів ССА лише таких кандидатів, які прихильно наставлені до визвольних змагань поневолених комуністичним імперіалізмом народів.

Цього року, цей принцип застосовано вперше під час виборів губернатора стейту Нью Йорк. Одним з кандидатів був дотеперішній губернатор Нельсон Рокефеллер, що виставив свою кандидатуру на третій термін. З огляду на те, що Н. Рокефеллер кожного року проголошує в своєму стейті Тиждень Поневолених Народів та прихильно наставлений до АВПН вирішено його підтримати.

В порозумінні з Виборчим Комітетом за Рокефеллера Політичний Департамент АВПН приготував монтаж в десяти мовах: англійській, білоруській, хорватській, грузинській, німецькій, мадярській, латвійській, польській, словацькій і українській. В зверненні "Чому Рокефеллер?" закликано всі національні групи в стейті Нью Йорк віддати голоси за цього кандидата. В центрі монтажу поставлено світліну з від-

значення Тижня Поневолених Народів, що його перевела АВПН біля Статуї Свободи, подано окремі цитати з привітання Н. Рокефеллера та надруковано список поневолених Росією народів з датою окупації поодиноких країн.

Цей монтаж видрукувано тиражем 300 тисяч примірників, та розіслано місцевим комітетом по вибору губернатора й клітинам АВПН в стейті Нью Йорк.

Таким чином, мільйони громадян цього стейту довідалися про поневолені Росією народи, а етнічні групи мали підставу голосувати за Н. Рокефеллера. Це вперше в історії Сполучених Стейтів Америки етнічні групи були закликані до конкретної, активної політичної дії. Н. Рокефеллер був поновно перевибраний переважуючою більшістю голосів (400 тисяч!), а його головний противник (демократ), що був певний своєї перемоги, програв.

З цієї нагоди, АВПН дістала від губернатора Н. Рокефеллера і його Виборчого Комітету признання за пророблену працю.

Враховуючи цю першу спробу АВПН треба передбачати зацікавлення цієї організацією з боку широких політичних кіл ССА.

ВІД "ЗВЕРНЕННЯ" ДО "СТАНОВИЩА"

В днях 5-6 листопада 1966 року в Торонті, Канада, відбувся Другий З'їзд Українських Журналістів ССА й Канади. В нарадах взяло участь 35 журналістів із ССА і 45 з Канади. Це вже ніяка таємниця, що в усіх ділянках українського життя, як політичного так і суспільно-громадського існує двоподіл на два табори: самостійницький і зміновіховський. Між цими таборами точиться боротьба, а успіх чи неуспіх її залежить від того, як підготувалися сторони до змагань. Пошесть зміновіховства майже немає місця в середовищі звичайної української людини, вона охоплює лише частину українського інтелектуального світу, серед якого домінує тип базикала, який советську дійсність в Україні "вивчає" з

комуно-московської преси та радіо.

Не оминув цього й з'їзд українських журналістів в Канаді. І треба ствердити, що інтелектуальні базикали тут були в більшості. Була велика загроза, що ця більшість схвалить "Звернення до братів-журналістів в УССР".

Врятували ситуацію журналісти з кіл Спілки Визволення України й "Канадійського Фермера". Замість "звернення" з'їзд ухвалив "Становище", яке трактує україномовну пресу в УССР, як засіб Москви для русифікації й комунізації українського народу.

Про подробиці цієї справи буде інформація в наступному числі журналу.

"ВІРСЬКИЙ СКАЧЕ — УКРАЇНА ПЛАЧЕ"

(Продовження зі стор. 12)

ко й інші), а зокрема в тих країнах, де українців мало, було реклямовано, як ансамбль "советський".

Це свідчить про те, що Москві залежить на тому аби слово "українець" якнайменше було відоме в поцейбічному світі.

Відвідини цього ансамблю в ССА й Канаді, як у 1962 році так і тепер, Спілка Визволення України використала для протестаційної акції проти російського колоніалізму в Україні.

Біля театрів, де виступав ансамбль відбувалися пікетування з відповідними транспарентами та роздаванням

летючок відвідувачам, в яких підкреслювалось, що протестаційна акція не є скерована проти українського мистецтва чи його носіїв-танцюристів тільки проти використання цього мистецтва Москвою для приховування колоніального становища українського народу в СССР.

Під час згаданих пікетувань у 1962 році, як танцюристи так і керівники ансамблю уникали розмов з пикетючими, а "хоронителі" не скупилися на образи: "фашисти", "зміненікі родіни" і т. д.

В цьому році картина змінилася. Ми далекі від того, щоб приписувати П. Вірському чи іншим членам ансамблю власну ініціативу в тому, що вони виходили

ЖЕРТВОДАВЦІ...

(Продовження з попереднього числа)

Листа ч. 116, збірщик В. Брух. По \$10.00: брати Павлики; по \$4.00: Дубик, Старостенко, Сосновський; по \$3.00: Шапка, Журавель, Шапка, Білоус, Р. Панчишин; по \$2.00: А. Нагібаєр, п-і Доуглас, І. Павлик, Тивонюк, Жужела, Я. Голуб, Мацко; по \$1.00: С. Футала, Д. Куртишак, Г. Пристань, М. Петрашко, М. Гайдамака, Я. Цімура, Ф. Федоряк, Семенюк, Шадурський.

Листа ч. 117, збірщик В. Брух. По \$5.00: Бойко, Гевко; по \$4.00: Квик, М. Постівий; по \$3.00: П. Нижник; по \$2.00: С. Заблоцький, І. Корнійчук, Левчишин, В. Назаркевич, А. Грицина, Давид, Р. Антохів, М. Гуменний, Білик, Боднар, Цьвіренко, Романенчук, Д. Салюк; по \$1.00: М. Щур, С. Мамалига, Романчук, Вещьків, Н. Н., Н.Н., Кловак.

Листа ч. 118, збірщик В. Брух. По \$5.00: Гатц, Маланюк; по \$3.00: К. Борух; по \$2.00: І. Якубовський, М. Протас, М. Стасів, Терентів, Р. Середницький, А. Пропасник, Журба, Сцілина, Волошинський, Гаргай, Пащак; по \$1.00: Давосир, М. Голдій, В. Проців, П. Сич, Гречило, В. Тухтій, Ю. Рибський, Свиступ, П. Скоць, В. Пона, М. Риб'як.

Листа ч. 119, збірщик В. Брух. По \$5.00: п-а О. Лобай, Сависіон, С. Тимець, Теслевич; по \$2.00: Дутко, Лебединський, Кузик, Білоус, А. Экопняк, Денишин, Добрянський, В. Танчак, Кузь, Бойківський, Хахула, Шевчук, Яхторович, І. Стасула, Гладкий, Ломага, Бонк, І. Мазуркевич; по \$1.00: К. Грицина, Влайко, М. Кошота.

Листа ч. 120, збірщик В. Брух. По \$5.00: Ковалюк, Сербенюк; по \$4.00: П. Карпій; по \$3.00: М. Годжик; по \$2.00: Юрченко, Курелюк, Лепкий, В. Маткувський, Шлярп, Винницький, Сметанюк, М. Наговський, Луканишин, Р. Дубняк, Олексій, Ю. Солтис, В. Петришин, Жук; по \$1.50: Литвин; по \$1.25: Петель; по \$1.00: М. Чумерига, Ярема, п-і Чечерська, Музик, І. Чотерик.

Листа ч. 121, збірщик В. Брух. По \$10.00: Танчак; по \$7.00: І. Половка; по \$5.00: б. п. М. Магорка, д-р А. Федина; по \$4.00: п-і Г. Магорка; по \$3.00: Г. Реплянський, Печаткарня "Онтеріо" і Друкарня, І. Кардинал; по \$2.00: п-во Б. і С. Любинські, Т. Нечипорчук, Квітарня "Мак", Я. Погорецький, Б.

до пікетуючих, читали написи на транспарентах, брали лютючки й довго розмовляли з охочими. Можливо, що в цьому є якась ціль КГБ, що наказало танцюристам змінити тактику. Однак так було в Ньюарку й Торонті.

Якщо П. Вірський на прийнятті, яке йому влаштував "круглий стіл" в Нью Йорку затримався тільки десять хвилин і відійшов знегувавши гостинність пропагаторів "контактів", то в розмовах з пікетуючими він не обмежував себе часом, а "пікетував" аж до початку вистави. В Торонті з ним був також диригент оркестри Іващенко й кілька танцюристів.

Про це буде докладна інформація в наступному числі журналу.

Зорич, Шупер, проф. І. Кубарський, Сверид, К. Павлів; по \$1.50: Кизінко; по \$1.00: М. Гайдамака, Мулевич, п-і Гайдамака, Баланюк, Глуфко, Кашук, Квітарня "Фортуна".

Листа ч. 112, збірщик В. Брух. По \$5.00: Я. Сешишин; по \$2.00: М. Батоковський, Дубінчук, Ковальчук, Паламар, Дума, М. Мусюк, Ю. Мусюк, Шкільний, І. Стецик, М. Кіс, Каблак, Якимішин, Козенко, Лаврентів; по \$1.00: Малецький, Г. Мацелюк, В. Мазур.

Листа ч. 123, збірщик В. Брух. По \$10.00: "Рочестер Фирнічер", с. п. д-р О. Шкляр, "Брадєрс Авто Трім", "Бівер Бред"; по \$5.00: б. п. Келембет, Т. Дідур, "Волнат Авто Бади", "Орбіт Фирнічер", "Демстер Бред", І. Лапчинський; по \$3.00: І. Містак, О. Серєда, Лучка; по \$2.00: Маселко, Бойко, сот. Гуляк, П. Олійник; по \$1.00: С. Твердохліб.

(Продовження в наступному числі)

«КАНАДІЙСЬКИЙ ФАРМЕР»

Найстарший і передовий український незалежний тижневик в Канаді.

«Канадійський Фармер», який появляється вже 62-ий рік, служить вже трьом поколінням канадійських українців.

«Канадійський Фармер» — це незалежна газета, що стоїть на засадах здорового українського патріотизму.

«Канадійський Фармер» — приносить цікаві та актуальні вісті й інформації з українського життя в Україні і в світі.

«Канадійський Фармер» — веде постійну «Літературну Сторінку», «Господарську», «Жіночу» і куток для дітей, друкує історичні і побутові повісті передових українських письменників.

Річна передплата виносить: В Канаді \$5.00
В США \$5.50

Тим, що покличуться на це оголошення, висилатимемо через ОДИН МІСЯЦЬ нашу газету **безплатно**, для зазнайомлення з її змістом.

Просимо писати на адресу:
CANADIAN FARMER
462 Hargrave St.
Winnipeg 2, Man., Canada.
